

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 3/2020

Socio-economic situation of voivodships No. 3/2020

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 3/2020

Socio-economic situation of voivodships No. 3/2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Przestrzennych i Środowiska
Statistics Poland, Spatial and Environmental Surveys Department

pod kierunkiem

supervised by

Joanny Hausman-Czerwińskiej

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Brzostowska, Elżbieta Grobicka, Joanna Jelińska-Hrynkiewicz,
Michał Moskalewicz, Ilona Piórkowska, Joanna Poświata, Krystyna Przepióra

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Michał Moskalewicz, Małgorzata Brzostowska

ISSN 2657-7747

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Publikacja „Sytuacja społeczno-gospodarcza województw” jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub narastająco.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw i rolnictwa. Dodatkowo, w bieżącej edycji dla wybranych tematów zaprezentowano krótką charakterystykę sytuacji gospodarczej województw w czerwcu, kształtującej się pod wpływem rozwoju epidemii COVID-19.

Część analityczna publikacji dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi są w formacie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych oferuje Bank Danych Lokalnych bdl.stat.gov.pl.

Dyrektor Departamentu
Badań Przestrzennych i Środowiska

Dominika Rogalińska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, grudzień 2020

Preface

The publication "Socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration consists of analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises and agriculture. In addition, the current edition of selected topics presents a short description of the economic situation of voivodships in June, shaped by the development of the COVID-19 epidemic.

The analytical part is available in PDF format, while data tables are in Excel format. A wider range of numerical data is offered by the Local Data Bank bdl.stat.gov.pl.

Director of Spatial and Environmental
Surveys Department

Dominika Rogalińska

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph. D.

Warsaw, December 2020

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
Preface.....	4
Objaśnienia znaków umownych.....	6
Symbols	
Ważniejsze skróty.....	6
Main abbreviations	
Sytuacja gospodarcza województw we wrześniu 2020 r.....	7
Economic situation of voivodships in September 2020	
Synteza.....	12
Executive summary	15
Ludność.....	18
Population	
Rynek pracy.....	21
Labour market	
Wynagrodzenia.....	33
Wages and salaries	
Emerytury i renty.....	36
Retirement and other pensions	
Ceny	39
Prices	
Budownictwo mieszkaniowe	44
Residential construction	
Przemysł i budownictwo	46
Industry and construction	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	48
Financial results of enterprises	
Rolnictwo	51
Agriculture	
Uwagi ogólne	57
General notes	59

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
mln	milion million	p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
zł PLN	złoty złoty	kg	kilogram kilogramme
szt. pc.	sztuka piece	t	tona tonne
dt	decytona decitonne	l	litr litre
tys.	tysiąc thousand		

Sytuacja gospodarcza województw we wrześniu 2020 r.

Economic situation of voivodships in September 2020

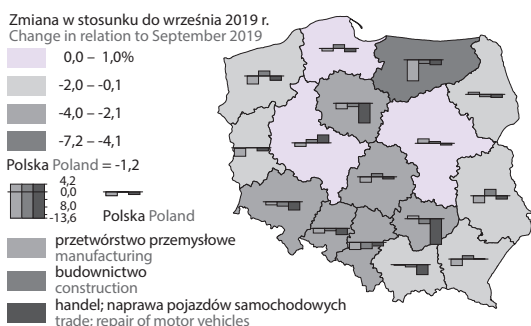
Epidemia COVID-19, utrzymująca się w kraju od połowy marca, wyraźnie wpłynęła na wyniki gospodarcze uzyskane we wrześniu 2020 r. W porównaniu z wrześniem ub. roku w większości województw odnotowano spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. We wszystkich województwach wzrosła stopa bezrobocia oraz liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W niektórych obszarach obserwowano poprawę. Zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca w większości województw zwiększyła się liczba ofert pracy. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym, jak i sprzedaży detalicznej. Natomiast w większości województw wystąpił spadek produkcji budowlano-montażowej.

Niekorzystne zmiany na rynku pracy

Adverse changes on the labor market

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

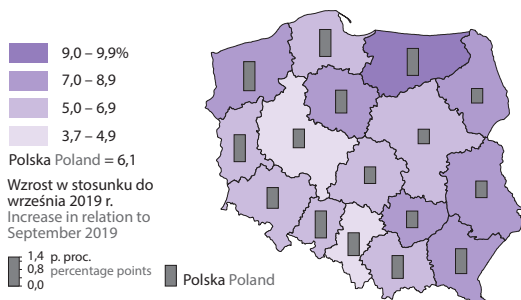
Average employment in the enterprise sector

We wrześniu br. przeciętne **zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się w skali roku o 1,2% (przed rokiem notowano wzrost o 2,6%). Spadek zatrudnienia notowano w 13 województwach, najgłębszy – w warmińsko-mazurskim (o 7,2%), a następnie w kujawsko-pomorskim (o 3,3%), śląskim (o 3,0%), dolnośląskim (o 2,9%) i opolskim (o 2,8%). Wzrost wystąpił w wielkopolskim, mazowieckim i pomorskim (odpowiednio o 1,0%, 0,3% i 0,1%). Na spadek zatrudnienia wpłynęło zmniejszenie zatrudnienia w dominującej sekcji, tj. w przetwórstwie przemysłowym (średnio w kraju o 2,0%), szczególnie w warmińsko-mazurskim (o 11,1%). Wzrost zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym wystąpił w województwach: mazowieckim (o 2,4%), świętokrzyskim (o 1,5%) i podlaskim (o 1,1%).

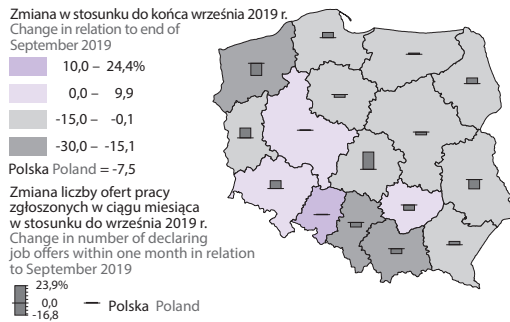
Stopa bezrobocia

Unemployment rate

We wrześniu br. odnotowano wzrost stopy **bezrobocia rejestrowanego** w skali roku zarówno dla kraju (o 1,0 p. proc. do 6,1%), jak i we wszystkich województwach, przy czym największy wzrost wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 1,4 p. proc. do 7,9%), a najwyższy wskaźnik w warmińsko-mazurskim (9,9%, wzrost o 1,3 p. proc.). Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w wielkopolskim (3,7%, po wzroście o 0,9 p. proc.). Najmniejszy wzrost odnotowano w podlaskim i mazowieckim (po 0,7 p. proc. do odpowiednio 7,6% i 5,1%).

Zwiększyła się liczba osób bezrobotnych **zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** zarówno w skali roku (o 53,3%), jak i w porównaniu z sierpniem br. (o 1,3%). Wzrost w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, największy w śląskim (o 77,6%), a następnie w wielkopolskim (73,4%), zachodniopomorskim (o 67,7%) i małopolskim (o 64,2%). W porównaniu z sierpniem br. zwiększenie wystąpiło w 10 województwach, największe w pomorskim i śląskim (po 4,4%), najmniejsze – w podkarpackim (o 1,2%). W pozostałych województwach odnotowano spadek od 0,1% w zachodniopomorskim do 5,9% w warmińsko-mazurskim.

Oferty pracy

Job offers

Liczba zgłoszonych **ofert pracy** we wrześniu była o 0,8% większa niż w tym samym miesiącu 2019 r. Wzrost wystąpił w 9 województwach, największy w łódzkim (o 23,9%), a następnie w lubuskim (o 13,6%) i dolnośląskim (o 10,6%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 16,8%), a najmniejszy w mazowieckim (o 3,9%). Również w porównaniu z sierpnim br., wystąpił wzrost o 15,7%, odnotowany w 14 województwach, największy w małopolskim (o 38,8%), pomorski (o 30,4%) i łódzkim (o 25,0%), a spadek jedynie w zachodniopomorskim i lubelskim (odpowiednio o 11,9% i 11,1%).

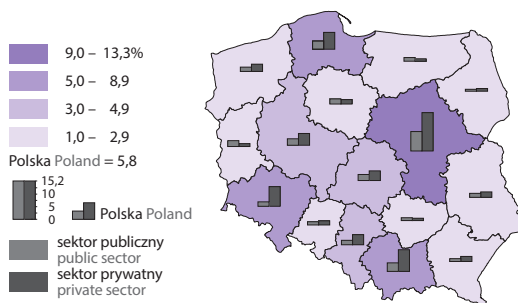
W końcu września br. liczba ofert pracy była o 6,8% większa niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy zmniejszyła się z 14 do 13 osób. Najmniej bezrobotnych na 1 ofertę przypadają w województwie dolnośląskim (7 osób), a następnie lubuskim, opolskim i śląskim (po 8); najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w podkarpackim i podlaskim (odpowiednio 32 i 31 osób bezrobotnych).

Praca zdalna

Remote work

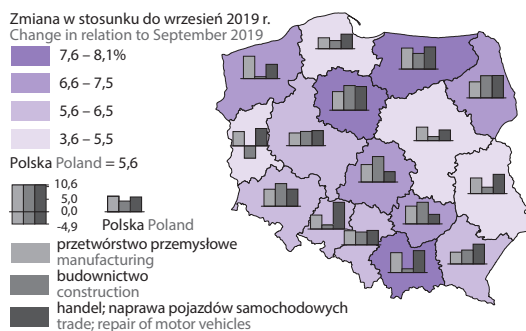
W końcu września 2020 r. udział osób, które pracowały zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” wyniósł 5,8% i był o 4,4 p. proc. mniejszy niż w końcu czerwca 2020 r.

„Popyt na pracę” – badanie kwartalne, realizowane metodą reprezentacyjną; więcej informacji na str. 31.

Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

Average wages in the enterprise sector

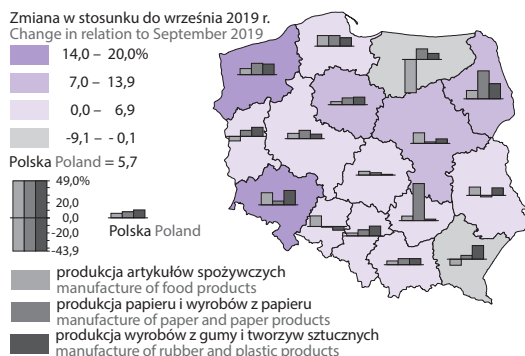
Przeciętne miesięczne **wynagrodzenie** brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wyniosło 5371,56 zł i wzrosło w skali roku o 5,6% (przed rokiem – wzrost o 6,6%). Wzrost płac notowano we wszystkich województwach, największy w kujawsko-pomorskim i małopolskim (po 8,1%), warmińsko-mazurskim (o 7,8%) i zachodniopomorskim (o 7,5%); najmniejszy w mazowieckim (o 3,6%).

Poprawa w produkcji i handlu

Improvement trends in production and trade

Produkcja sprzedana przemysłu

Sold production of industry

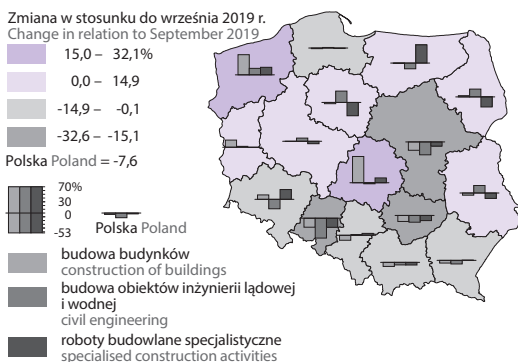

We wrześniu br. **produkcja sprzedana przemysłu** była o 5,7% większa niż we wrześniu ub. roku (przed rokiem o 5,6%); wzrost notowano w 14 województwach (największy w zachodniopomorskim – 20,0%, dolnośląskim – 16,6% i mazowieckim – 11,0%). Spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 9,1%, po wzroście o 8,2% przed rokiem) i podkarpackim (o 0,1%, przed rokiem wzrost o 4,8%).

W przetwórstwie przemysłowym produkcja była o 7,1% wyższa niż we wrześniu ub. roku (przed rokiem o 5,6%). Wzrost odnotowano w 14 województwach, największy w dolnośląskim (o 24,4%), zachodniopomorskim (o 20,1%) i mazowieckim (o 12,8%). W województwie podkarpackim poziom produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym utrzymał się na poziomie sprzed roku; spadek wystąpił jedynie w warmińsko-mazurskim (o 9,8%).

Produkcja budowlano-montażowa

Construction and assembly production

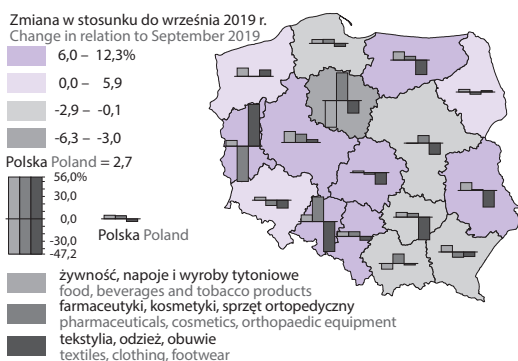

Produkcja budowlano-montażowa we wrześniu br. była mniejsza niż przed rokiem o 7,6%. Spadek odnotowano w 9 województwach, głębszy od średniej krajowej w 5, najgłębszy w opolskim (o 32,6%), a następnie mazowieckim (o 28,2%), świętokrzyskim (o 16,3%), małopolskim (o 8,3%) i dolnośląskim (o 7,7%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, od 1,9% w lubelskim do 32,1% w łódzkim.

Największy udział w produkcji budowlano-montażowej miała budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (45,1%), gdzie odnotowano najgłębszy spadek (o 12,5%), szczególnie w województwach opolskim i mazowieckim (odpowiednio o 53,0% i 34,4%).

Sprzedaż detaliczna

Retail sales

We wrześniu br. w skali roku odnotowano zwiększenie **sprzedaży detalicznej** o 2,7%; wzrost wystąpił w 10 województwach, największy w lubuskim (o 12,3%), a następnie w śląskim (o 9,9%) i małopolskim (o 8,1%). Najgłębszy spadek wystąpił w kujawsko-pomorskim (o 6,3%). Wzrosła sprzedaż mebli, rtv i agd (o 9,7%) oraz prasy i książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,7%). Zwiększyła się sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 4,8%), najbardziej w wielkopolskim (o 14,7%), zachodniopomorskim (o 11,1%) i warmińsko-mazurskim (o 11,0%).

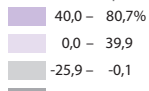
Zmniejszyła się sprzedaż (w większości województw) w grupach towarowych, takich jak m.in. sprzedaż paliw (o 10,6%, najgłębszy spadek w zachodniopomorskim – o 66,3%) i tekstyliów, odzieży i obuwia (o 4,5%, najgłębszy spadek w opolskim – o 40,1%).

Budownictwo mieszkaniowe

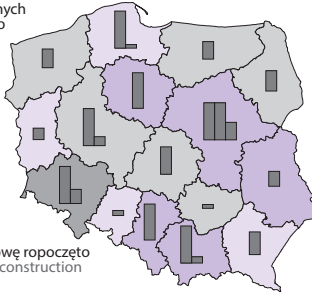
Residential construction

Zmiana liczby mieszkań oddanych do użytkowania w stosunku do września 2019 r.

Change in number of dwellings completed in relation to September 2019

Polska Poland = 14,3

Liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto

Number of dwellings in which construction has begun

Polska Poland

We wrześniu oddano do użytkowania 19,4 tys. **mieszkań**, o 14,3% więcej niż we wrześniu ub. roku. Wzrost odnotowano w 9 województwach, największy – w małopolskim (o 80,7%) i lubelskim (o 80,2%), a następnie: kujawsko-pomorskim (o 67,3%), mazowieckim (o 59,5%) i śląskim (o 58,9%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w dolnośląskim (o 51,7%), warmińsko-mazurskim (o 25,7%) i zachodniopomorskim (o 22,6%).

We wrześniu w skali roku o 21,6% zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Wzrost odnotowano w 13 województwach, największy – blisko 3-krotny – w lubuskim, a następnie – ponad 2-krotny – w podlaskim i kujawsko-pomorskim. W województwach: świętokrzyskim, pomorskim i podkarpackim wystąpił spadek (odpowiednio o 39,3%, 9,6% i 2,4%).

REGON

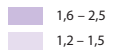
REGON

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane

Recorded entities of the national economy

Zmiana w stosunku do końca września 2019 r.

Change in relation to end of September 2019

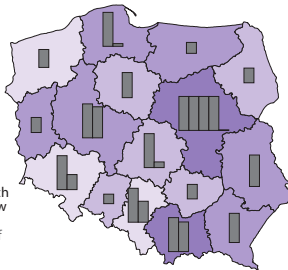
Polska Poland = 2,7

Różnica liczby zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów we wrześniu 2020 r.

Difference between number of registered and delated entities in September 2020

Polska Poland

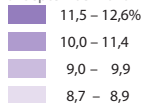
Na koniec września br. w rejestrze REGON **zarejestrowanych** było 4628,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 0,4% więcej niż w końcu sierpnia br. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach (największy – po 0,5% – w lubelskim, mazowieckim i podkarpackim), w tym zarówno wśród spółek handlowych (o 0,5%), jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 0,4%).

Podmioty z zawieszoną działalnością

Entities with suspended activities

Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w końcu września 2020 r.

Share in the total number of registered entities in the end of September 2020

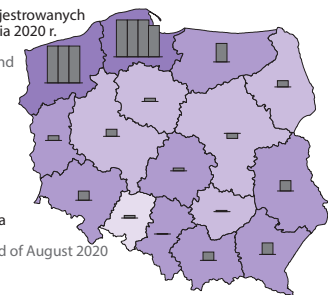
Polska Poland = 10,2

Zmiana w stosunku do końca sierpnia 2020 r.

Change in relation to the end of August 2020

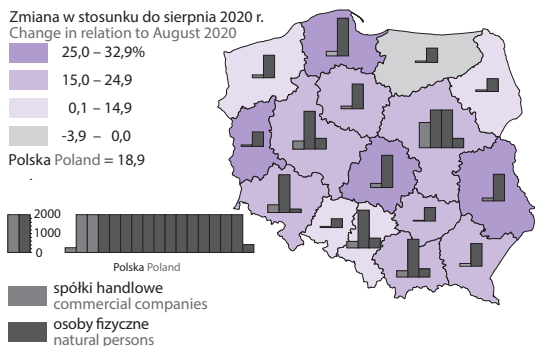
Polska Poland

W stosunku do sierpnia br. zwiększyła się liczba podmiotów z **zawieszoną działalnością** (w skali kraju o 1,9%); wzrost odnotowano w 15 województwach, największy w zachodniopomorskim (o 11,4%), a następnie w pomorskim (11,0%). Spadek wystąpił jedynie w województwie mazowieckim (o 0,2%). Również w 15 województwach wystąpił wzrost podmiotów osób fizycznych, które zawiesiły działalność (w skali kraju o 2,0%), w tym największy w zachodniopomorskim i pomorskim (odpowiednio o 11,9% i 11,6%). Spadek odnotowano w mazowieckim (o 0,3%). W 12 województwach wzrosła liczba spółek handlowych z zawieszoną działalnością, najbardziej w warmińsko-mazurskim – o 2,0% (średnio w Polsce o 0,6%).

Podmioty nowo zarejestrowane

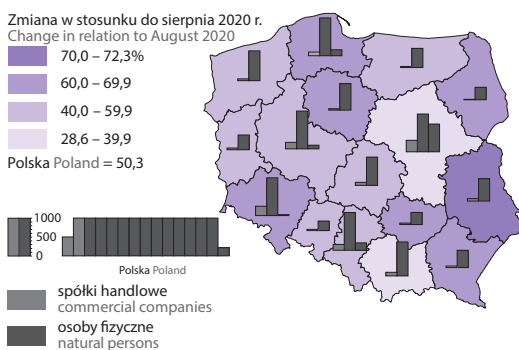
Newly recorded entities

W rejestrze REGON według stanu we wrześniu zarejestrowano 33,1 tys. **nowych** przedsiębiorstw – o 5,3 tys. (o 18,9%) więcej niż w końcu sierpnia. Liczba rejestracji zwiększyła się we 15 województwach, największy odnotowano w lubelskim (o 32,9%), a następnie w łódzkim i pomorskim (po 30,8%) i lubuskim (o 25,9%); najmniejszy w podlaskim (o 6,3%). Spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 3,9%).

Podmioty wyrejestrowane

Removed entities

We wrześniu z rejestru REGON **wyrejestrowano** 15,1 tys. podmiotów, o 5,1 tys. (50,3%) więcej niż w sierpniu. W większości (81,0%) były to podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a 11,6% stanowiły spółki handlowe.

Synteza

Rachunki narodowe w III kwartale 2020 r.

produkt krajowy brutto	-1,5% r/r
wartość dodana brutto	-1,7% r/r

Według wstępnego szacunku, w III kwartale 2020 r. produkt krajowy brutto (PKB) zmniejszył się realnie o 1,5% w porównaniu z III kwartałem roku poprzedniego (wobec wzrostu o 4,4% w analogicznym kwartale ub. roku). Główną przyczyną spadku PKB było zmniejszenie popytu krajowego (wpływ na tempo wzrostu gospodarczego wyniósł -3,2 p. proc., wobec negatywnego wpływu -9,5 p. proc. w II kwartale 2020 r.). Złożył się na to pozytywny wpływ spożycia ogółem i negatywny wpływ akumulacji. Wpływ spożycia ogółem wyniósł 0,8 p. proc. (wobec spadku -5,7 p. proc. w II kwartale 2020 r.) i był wynikiem pozytywnego wpływ zarówno spożycia w sektorze gospodarstw domowych, jak i spożycia publicznego (odpowiednio 0,2 p. proc. i 0,6 p. proc. wobec negatywnego wpływ 6,2 p. proc. i pozytywnego 0,5 p. proc. w II kwartale). Negatywny wpływ akumulacji (-4,0 p. proc., wobec -3,8 p. proc. w II kwartale) był skutkiem negatywnego wpływu zarówno popytu inwestycyjnego (-1,7 p. proc.), jak i zapasów (-2,3 p. proc.). W wyniku spadku dynamiki eksportu i wzrostu importu, odnotowano pozytywny wpływ eksportu netto na wzrost gospodarczy (+1,7 p. proc., wobec +1,1 p. proc. w II kwartale br.).

Wartość dodana brutto (WDB) w gospodarce narodowej w III kwartale 2020 r. była niższa o 1,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. (wobec spadku o 8,1% w II kwartale). Najgłębszy spadek w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 29,7%), a następnie głębszy niż średnio w kraju w budownictwie (o 9,2%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 6,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,7%). Wzrost WDB odnotowano w informacji i komunikacji (o 3,9%), przemyśle (o 2,9%), administracji publicznej i obronie narodowej, obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, edukacji, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 2,7%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 1,0%).

Rynek pracy w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

przeciętne zatrudnienie	
w sektorze przedsiębiorstw	-1,0% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego	6,1%

W okresie I–III kwartał 2020 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 1,0% niższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 2,8%). Zmniejszenie odnotowano w 13 województwach, największe w warmińsko-mazurskim (o 7,2%), a następnie w opolskim (o 3,7%) i kujawsko-pomorskim (o 3,3%). W województwie podlaskim zatrudnienie utrzymało się na poziomie sprzed roku, a w wielkopolskim i mazowieckim wzrosło odpowiednio o 1,5% i o 0,4%.

W końcu września 2020 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1023,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 172,5 tys. więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach, od 34,5% w wielkopolskim do 10,3% w świętokrzyskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września 2020 r. wyniosła 6,1%, tj. o 1,0 p. proc. więcej niż przed rokiem. W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu wzrosła w zachodniopomorskim (o 1,4 p. proc.), lubuskim, opolskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 1,3 p. proc.); w najmniejszym – w podlaskim i mazowieckim (po 0,7 p. proc.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach: wielkopolskim (3,7%), śląskim (4,8%), mazowieckim (5,1%) i małopolskim (5,2%); najwyższą w: warmińsko-mazurskim (9,9%), podkarpackim (8,9%), kujawsko-pomorskim (8,7%) i świętokrzyskim (8,5%).

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) za III kwartał 2020 r. w porównaniu z III kwartałem 2019 r. – zwiększyła się liczba pracujących (o 0,2%), nieco wzrósł wskaźnik zatrudnienia (0,1 p. proc. do 55,0%). Wzrosła liczba bezrobotnych (o 9,0%). Według BAEL odnotowano spadek stopy bezrobocia (o 0,3 p. proc. do poziomu 3,4%). Poprawiła się w skali roku relacja liczby osób niepracujących do pracujących – na 1000 osób pracujących przypadało 818 osób bezrobotnych lub biernych zawodowo (przed rokiem 822).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń –wrzesień 2020 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,8%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największy w małopolskim (o 6,6%), kujawsko-pomorskim (o 5,8%), łódzkim (o 5,4%), opolskim (o 5,3%) i podlaskim (o 5,2%), a najmniejszy w śląskim (o 2,2%) i lubuskim (o 3,0%). Rozpiętość relacji do średniego wynagrodzenia w kraju pomiędzy województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 1,3 wyniosła 37,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. z pozarolniczego systemu

ubezpieczeń społecznych	+5,4%
rolników indywidualnych	+6,6%

Liczba emerytów i rencistów ogółem w skali roku zwiększyła się o 0,5%. Tempo wzrostu emerytur i rent brutto zarówno z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych było wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 4,7% i 5,1%).

Rolnictwo we wrześniu 2020 r.

We wrześniu 2020 r., zarówno w skupie jak i na targowiskach, ceny większości produktów rolnych były niższe w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku. Wzrosły natomiast ceny pszenicy i mleka w skupie oraz ceny kukurydzy i żywności wołowego na obu rynkach. Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich według stanu w czerwcu 2020 r., wskazują na zwiększenie w skali roku liczebności stada trzody chlewnej (o 6,0%) i niewielki spadek stada bydła (o 0,2%). Wzrost pogłowia trzody chlewnej notowano w 12 województwach, w granicach od 2,4% w warmińsko-mazurskim do 14,9% w mazowieckim. W pozostałych województwach wystąpił spa-

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r.
w okresie styczeń–wrzesień +3,6% r/r
w III kwartale +3,0% r/r

dek, w tym najgłębszy obserwowano w dolnośląskim (15,2%). W ujęciu rocznym liczebność bydła zmniejszyła się w 9 województwach, w granicach od 0,5% w pomorskim do 6,5% w mazowieckim. W pozostałych województwach notowano wzrost stada bydła, w tym największy w zachodniopomorskim (7,6%).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku (najbardziej w województwie małopolskim). Wyższe ceny niż przed rokiem odnotowano również w okresie lipiec–wrzesień, ale wzrost ten był mniejszy niż w poprzednich kwartałach br. Przyspieszyła m.in. dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem, słabszy był natomiast wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Ceny związane z transportem były niższe niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana przemysłu
w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 3,2% niższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,5%). Spadek produkcji przemysłowej odnotowano w 10 województwach – od 1,0% w dolnośląskim do 17,5% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost, największy w podlaskim (o 5,2%).

Produkcja budowlano-montażowa
w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) zrealizowana w Polsce zmniejszyła się o 1,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. (wobec wzrostu o 5,3% przed rokiem).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

wynik finansowy netto	-11,4%
wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	+4,6%
netto	+3,7%

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były znacznie niższe od uzyskanych przed rokiem (spadek był mniejszy niż w I kwartale i I półroczu). Dynamika przychodów ogółem wolniejsza niż kosztów z całokształtu działalności wpłynęła na pogorszenie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Odnotowano pogorszenie wartości wskaźnika poziomu kosztów. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności brutto i netto, nieco wzrósł wskaźnik rentowności sprzedaży brutto. Pogorszenie większości wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach województw: dolnośląskiego, podkarpackiego, pomorskiego i śląskiego, a poprawę – w przedsiębiorstwach województw: lubuskiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. W ogólnej liczbie badanych podmiotów udział przedsiębiorstw rentownych był nieco większy niż przed rokiem. Zmniejszył się ich udział w przychodach ogółem.

Executive summary

National accounts in the 3rd quarter of 2020

gross domestic product	-1.5% y/y
gross value added	-1.5% y/y

By preliminary estimate, in the 3rd quarter of 2020, real gross domestic product (GDP) was lower by 1.5% in comparison to the 3rd quarter of the previous year (against an increase of 4.4% in the same quarter of the previous year.). The main reason for the decline in GDP was a decline in domestic demand (the impact on the pace of economic growth was -3.2 percentage points, against a negative influence of -9.5 percentage points in the 2nd quarter of 2020). This was due to the positive effect of final consumption expenditure and the negative effect of accumulation. The impact of total consumption was 0.8 percentage points (against a drop of 5.7 percentage points in 2nd quarter of 2020) and was the result of a positive impact of both household and public consumption (0.2 percentage points and 0.6 percentage points, respectively, against the negative impact of 6.2 percentage points and a positive effect of 0.5 percentage points in the 2nd quarter). The negative impact of accumulation (-4.0 percentage points, compared to -3.8 percentage points in the 2nd quarter) was the result of the negative impact of both investment demand (-1.7 percentage points) and inventories (-2.3 percentage points). As a result of the decline in the dynamics of exports and the increase in imports, a positive impact of net exports on economic growth was recorded (+1.7 percentage points, compared to +1.1 percentage points in the 2nd quarter of this year).

Gross value added (GVA) in the national economy in the 3rd quarter of 2020 was 1.7% lower than in the corresponding period of 2019 (against a drop by 8.1% in the 2nd quarter). The deepest drop in annual terms was recorded in accommodation and catering (by 29.7%), and then deeper than the national average in construction (by 9.2%), financial and insurance activities (by 6.2%), as well as in transport and storage (by 5.7%). The increase in GAV was recorded in information and communication (by 3.9%), industry (by 2.9%), public administration and national defense, compulsory social security, education, human health and social work activities in total (by 2.7%) and real estate activities (by 1.0%).

Labor market in January-September 2020

average paid employment	
in business enterprise sector	-1.0% y/y
registered unemployment rate	6.1%

In the I-III quarter of 2020, the average employment in the enterprise sector was 1.0% lower than in the previous year (when an increase of 2.8% was recorded). The decrease was recorded in 13 voivodships, the largest in Warmińsko-Mazurskie (by 7.2%), then in Opolskie (by 3.7%) and Kujawsko-Pomorskie (by 3.3%). In Podlaskie voivodship, employment remained at the level of the previous year, and in Wielkopolskie and Mazowieckie it increased by 1.5% and 0.4%, respectively.

At the end of September 2020, 1023.7 thousand unemployed persons were registered in labour offices, i.e. by 172.2 thousand more than a year before. An increase in the number of unem-

ployed persons was recorded in all voivodships, from 34.5% in Wielkopolskie to 10.3% in Świętokrzyskie.

The registered unemployment rate at the end of September 2020 was 6.1%, i.e. by 1.0 percentage points more than a year ago. Over the year, the unemployment rate increased in all voivodships, increasing the most in Zachodniopomorskie (by 1.4 percentage points), in Lubuskie, Opolskie, Pomorskie and Warmińsko-Mazurskie (1.3 percentage points each); in the smallest – in Podlasie and Mazowieckie (0.7 percentage points each). The lowest unemployment rate was recorded in the following voivodships: Wielkopolskie (3.7%), Śląskie (4.8%), Mazowieckie (5.1%) and Małopolskie (5.2%); the highest in: Warmińsko-Mazurskie (9.9%), Podkarpackie (8.9%), Kujawsko-Pomorskie (8.7%) and Świętokrzyskie (8.5%).

According to the preliminary results of the Labor Force Survey (LFS) for the 3rd quarter of 2020 compared to the 3rd quarter of 2019 - the number of employed persons increased (by 0.2%), the employment rate slightly increased (0.1 percentage point to 55.0%). The number of the unemployed increased (by 9.0%). According to FSL, a drop in the unemployment rate was recorded (by 0.3 pp to 3.4%). Over the year the ratio of the unemployed persons to the employed persons has improved – there were 818 unemployed or economically inactive persons per 1000 working persons (before 822).

Average monthly wages and salaries in enterprise sector in the January-September of 2020

The average monthly gross salary in the enterprise sector was 4.5% higher than in the corresponding period of the previous year (an increase of 6.8% the year before). The increase in salaries was recorded in all voivodships, the largest in Małopolskie (by 6.6%), Kujawsko-Pomorskie (by 5.8%), Łódzkie (by 5.4%), Opolskie (by 5.3%) and Podlaskie (by 5.2%), and the lowest in Śląskie (by 2.2%) and Lubuskie (by 3.0%). The spread of the relation to the average salary in the country between the voivodships with the highest and the lowest average gross salaries in the enterprise sector decreased by 1.3 and amounted to 37.6 percentage points.

Average monthly gross retirement and other pensions in the January-September of 2020

from non-agricultural social security system	+5.4%
individual farmers	+6.6%

The number of retirees and pensioners in general per year increased by 0.5%. The growth rate of gross retirement and other pensions both from non-agricultural social security system and individual farmers was higher than a year before (when an increase was noted accordingly by 4.7% and 5.1%).

Agriculture in September of 2020

In September 2020, both in purchasing and at marketplaces, the prices of most agricultural products were lower compared to the corresponding month of the previous year. On the other hand, purchase prices of wheat and milk, as well as the prices of corn and cattle for slaughter on both markets increased. The results of a representative survey of the livestock population as of June 2020 indicate an increase in the annual number of pigs (by 6.0%) and a slight decrease in the cattle herd (by 0.2%). An increase

in the livestock of pigs was recorded in 12 voivodships, ranging from 2.4% in Warmińsko-Mazurskie to 14.9% in Mazowieckie. In other voivodships there was a decrease, the deepest of which was observed in Dolnośląskie (15.2%). In annual terms, the number of cattle decreased in 9 voivodships, ranging from 0.5% in Pomorskie to 6.5% in Mazowieckie. In the remaining voivodships, an increase in the herd of cattle was recorded, including the highest in the Zachodniopomorskie voivodeship (7.6%).

Prices of consumer goods and services in 2020.

in 1st half	+3.6% y/y
in 4th quarter	+3.0% y/y

The prices of consumer goods and services increased annually to a greater extent than in January-September last year (most in the Małopolskie voivodship). Higher prices than a year ago were also recorded in the period of July-September, but the increase was smaller than in the previous quarters of this year. The prices dynamics of goods and services related to dwellings has increased, while the increase in the prices of food and non-alcoholic beverages was weaker. Transport-related prices were lower than last year.

Sold production of industry in the January-September of 2020

The sold production of industry (in constant prices) was by 3.2% lower than in the previous year (when an increase was recorded by 4.5%). A decrease in industrial production was recorded in 10 voivodships – from 1.0% in Dolnośląskie to 17.5% in Warmińsko-Mazurskie. In other voivodships there was an increase, the highest in Podlaskie (by 5.2%).

Construction and assembly production in the January-September of 2020

Construction and assembly production (in constant prices) in Poland decreased by 1.6% compared to the corresponding period of 2019 (against an increase by 5.3% the year before).

Financial results of non-financial enterprises in the January-September of 2020

net financial result	-11.4%
turnover profitability rate:	
gross	+4.6%
net	+3.7%

The financial results of the surveyed non-financial enterprises were much lower than those obtained in the previous year (the decrease was smaller than in the 1st quarter and the 1st half of the year). The dynamics of total revenues slower than the total costs of activity resulted in the deterioration of economic and financial ratios. There has been a deterioration in the value of the cost level index. Gross and net profitability indexes decreased, while the gross sales profitability index slightly increased. Deterioration of most indicators was recorded in enterprises in the following voivodships: Dolnośląskie, Podkarpackie, Pomorskie and Śląskie, and improvement – in enterprises in the Lubuskie, Podlaskie and Warmińsko-Mazurskie voivodships. In the total number of surveyed entities, the share of profitable enterprises was slightly higher than in the previous year. Their share in total revenues decreased.

Ludność Population

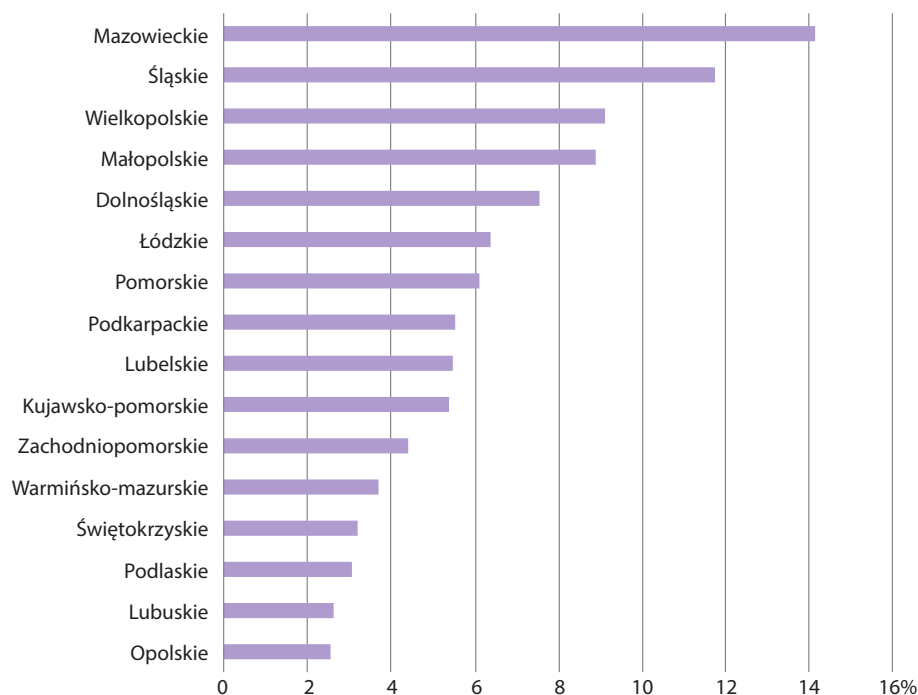
Ludność Polski w końcu czerwca 2020 r. liczyła **38354,2 tys.** osób, tj. o 32,3 tys. mniej niż w analogicznym okresie roku 2019. Różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a zgonów wyniosła minus 31,2 tys. osób wobec minus 27,0 tys. w pierwszym półroczu 2019 r. Wyraźnie widoczną konsekwencją obostrzeń epidemiologicznych, obowiązujących w Polsce od marca 2020 r., było zmniejszenie liczby zawartych małżeństw (o 28,7 tys.) oraz orzeczonych rozwodów (o 10,8 tys.).

Zmniejszenie liczby populacji w I półroczu 2020 r. odnotowano w 12 województwach – największa dynamika spadku wystąpiła w świętokrzyskim (spadek o 0,6%), łódzkim (o 0,5%), lubelskim, opolskim, śląskim i warmińsko-mazurskim (po 0,4%). Największy ubytek liczby ludności wystąpił w województwach: śląskim (o 16,0 tys.), łódzkim (o 11,5 tys.) i lubelskim (o 8,9 tys.), co stanowiło ponad 50% ogólnego ubytku ludności w kraju (71,8 tys.). Wzrost (o 39,5 tys.) obserwowano w analizowanym okresie w: mazowieckim (o 16,6 tys.), małopolskim (o 9,1 tys.), pomorskim (o 8,9 tys.) oraz wielkopolskim (o 4,9 tys.).

Udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności kraju w końcu czerwca 2020 r. obniżył się o 0,1 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem roku 2019 i wyniósł 60,0%. Wyższy niż przeciętnie wskaźnik urbanizacji notowano w 8 województwach, w tym najwyższy w śląskim – 76,5% (wobec 76,7% przed rokiem). Najniższy udział ludności miejskiej dotyczył województwa podkarpackiego (41,4%) – wartość wskaźnika utrzymała się tu na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem.

Wykres 1.
Chart 1.

Udział liczby mieszkańców województw w ogólnej liczbie ludności w I półroczu 2020 r.
Share of the population of voivodships in the total population of Poland in the first half of 2020

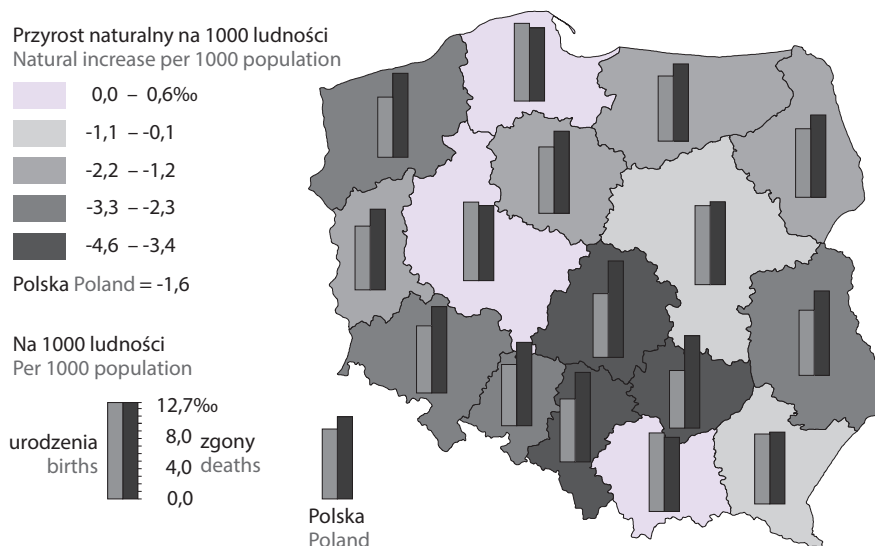
Od stycznia do końca czerwca 2020 r. zarejestrowano 177,4 tys. urodzeń żywych, tj. o 4,9 tys. mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Współczynnik urodzeń osiągnął wartość 9,2‰ (wobec 9,5‰ przed rokiem). Najniższe wartości dotyczyły województw: świętokrzyskiego (7,6‰), zachodniopomorskiego (8,0‰) i opolskiego (8,1‰). Wyższą od średniej w kraju liczbę urodzeń na 1000 ludności notowano w województwach: mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim (po 10,4‰), pomorskim (10,3‰) oraz podkarpackim (9,3‰).

W I półroczu 2020 r. **zmarło** 208,6 tys. osób, tj. o 0,7 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2019 r. Liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności pozostała na zbliżonym poziomie do I półrocza 2019 r. i wyniosła 10,9‰. Wartość współczynnika obniżyła się w 9 województwach – najbardziej w warmińsko-mazurskim o 0,5 p. proc. do poziomu 10,2‰. Największy wzrost – o 0,2 p. proc. – wystąpił w zachodniopomorskim i świętokrzyskim (do odpowiednio: 11,1‰ i 12,2‰). W I półroczu 2020 r. wyższą niż średnio w kraju wartość współczynnika zgonów odnotowano w 9 województwach, w tym najwyższą w łódzkim (12,7‰) i świętokrzyskim (12,2‰). Najniższą liczbą zgonów na 1000 mieszkańców charakteryzowały się województwa: podkarpackie (9,5‰), pomorskie (9,7‰), małopolskie (9,8‰) i wielkopolskie (9,9‰).

W I półroczu 2020 r. zmarło 640 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. **Liczba zgonów niemowląt** w przeliczeniu na 1000 urodzeń żywych wyniosła 3,6‰, co oznacza spadek o 0,2 pkt w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. W 8 województwach zanotowano niższą wartość wskaźnika niż przeciętnie w kraju, w tym najniższą – w: warmińsko-mazurskim (2,9‰), wielkopolskim (3,0‰) i mazowieckim (3,1‰). Najwyższym poziomem wskaźnika zgonów niemowląt charakteryzowały się województwa: podkarpackie (4,9‰), lubelskie (4,7‰) i lubuskie (4,2‰).

Współczynnik **przyrostu naturalnego** osiągnął wartość minus 1,6‰ (wobec minus 1,4‰ w analogicznym okresie ub. roku). Najniższym przyrostem naturalnym na 1000 ludności cechowały się województwa świętokrzyskie (minus 4,6‰) i łódzkie (minus 4,3‰). Dodatni przyrost naturalny na 1000 ludności odnotowano w pomorskim i małopolskim (po 0,6‰) oraz wielkopolskim (0,5‰).

Mapa 1. Ruch naturalny ludności w I półroczu 2020 r.
Map 1. Vital statistics of population in the first half of 2020

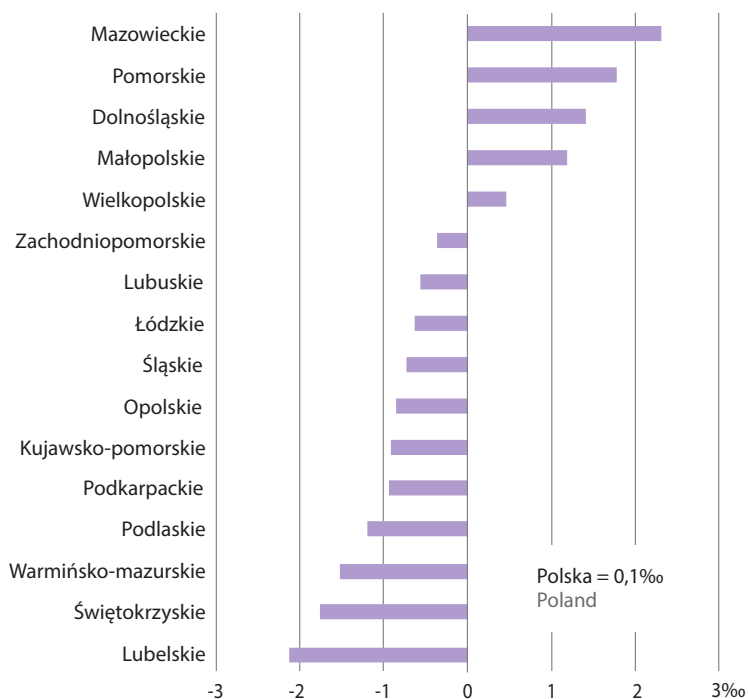

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności w pierwszym półroczu 2020 r. wyniosło 0,1‰, podobnie jak w tym samym okresie 2019 r. Dodatnie saldo migracji notowano w województwach: mazowieckim (2,3‰), pomorskim (1,8‰), dolnośląskim (1,4‰), małopolskim (1,2‰) oraz wielkopolskim (0,5‰). W pozostałych województwach wskaźnik był ujemny i kształtował się w granicach od minus 2,1‰ w lubelskim do minus 0,4‰ w zachodniopomorskim.

W pierwszych dwóch kwartałach 2020 r. wyraźnie zmalała liczba zawartych **małżeństw** (37,4 tys. wobec 66,1 tys. pierwszym półroczu 2019 r.). Współczynnik małżeństw obniżył się o 1,4 p. proc. i średnio w kraju wyniósł 2,0‰ (od 1,6‰ w świętokrzyskim do 2,2‰ w małopolskim).

Od stycznia do końca czerwca 2020 r. **rozwiódło się** 23,2 tys. par małżeńskich wobec 33,9 tys. w analogicznym okresie roku poprzedniego. Współczynnik rozwodów obniżył się o 0,6 pkt. do poziomu 1,2‰ (od 1,6‰ w kujawsko-pomorskim do 0,8‰ w podkarpackim). Spadek zanotowano we wszystkich województwach, w tym głębszy niż średnio w kraju w: łódzkim (o 1,0 pkt), lubuskim i warmińsko-mazurskim (po 0,9 pkt), podlaskim (o 0,8 pkt) oraz zachodniopomorskim, dolnośląskim, opolskim i lubelskim (po 0,7 pkt).

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w I półroczu 2020 r.
Chart 2. Net of internal and international migrations for permanent residence per 1000 population the first half of 2020

Rynek pracy Labour market

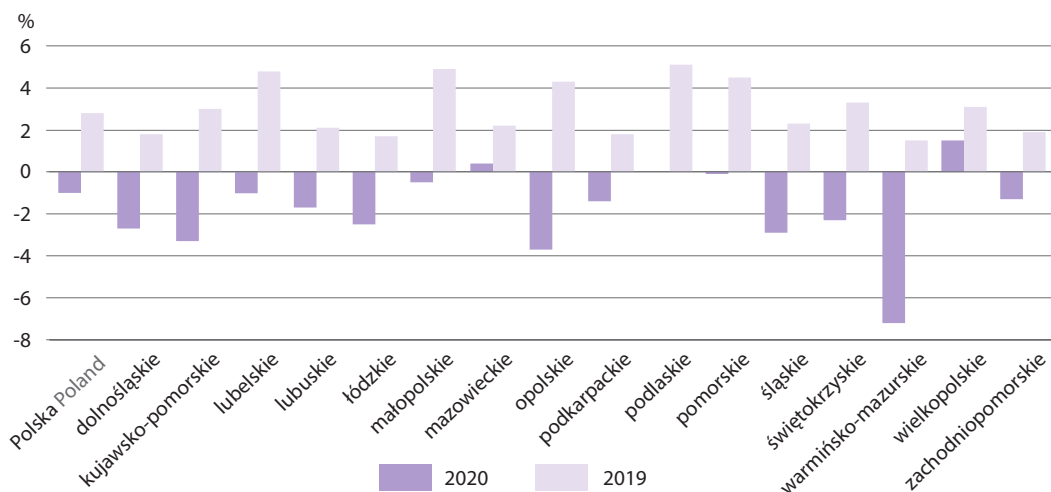
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. było niższe niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się powyżej poziomu z września 2019 r.

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za III kwartał 2020 r., nieznacznie zwiększyła się liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia. Zmniejszyła się liczba biernych zawodowo. W ujęciu rocznym wzrosła zarówno liczba bezrobotnych, jak i stopa bezrobocia. Poprawie uległa relacja osób niepracujących do pracujących.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie I–III kwartał 2020 r. wyniosło 6326,9 tys. osób i było o 1,0% niższe niż przed rokiem (gdy notowano wzrost o 2,8%). Spadek odnotowano w 13 województwach: od 7,2% w warmińsko-mazurskim do 0,1% w pomorskim. W województwie podlaskim przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie zbliżonym do analogicznego okresu 2019 r., a w wielkopolskim i mazowieckim – zwiększyło się o 1,5% i 0,4%.

Wykres 3. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie I-III kwartał 2019 r. i 2020 r. (zmiana w skali roku)**

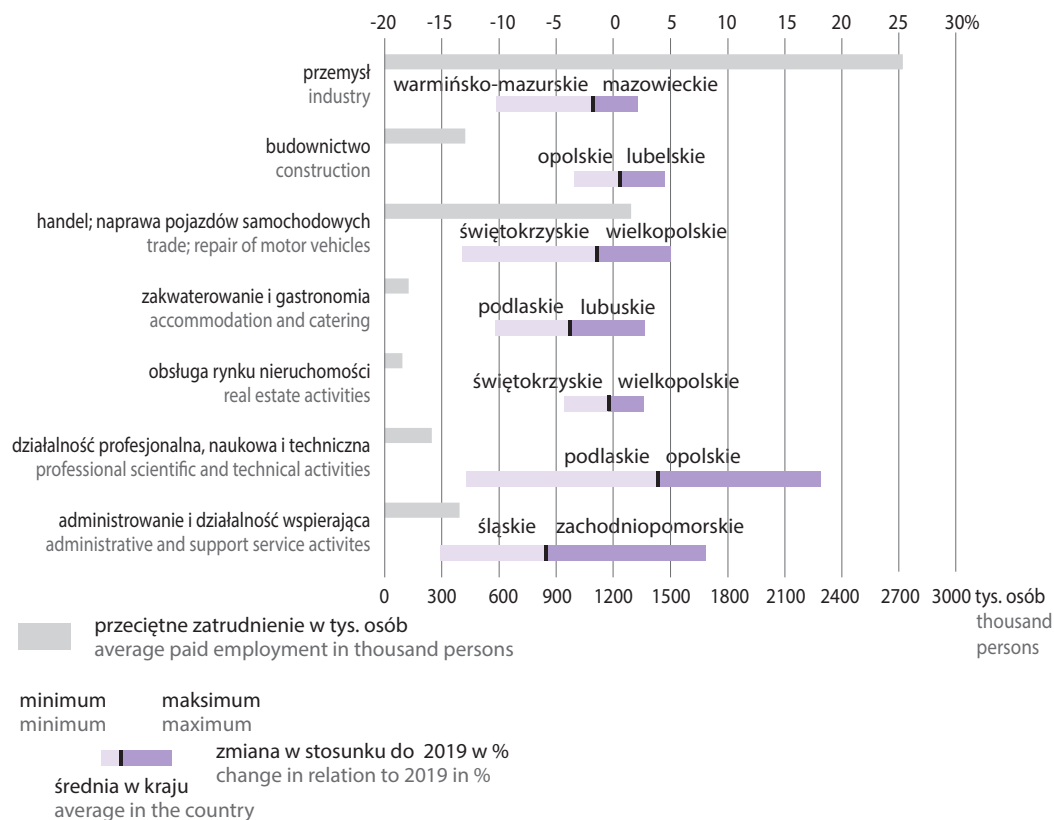
Chart 3. Average paid employment in the enterprise sector in I-III quarter of 2019 and 2020 (changes in the year)

Spadek zatrudnienia odnotowano w większości sekcji – najgłębszy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,9%), a następnie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 2,0%). Większe niż przed rokiem było zatrudnienie m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,9%) oraz w budownictwie (o 0,6%).

Wykres 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie I-III kwartał 2020 r. i jego zmiany w skali roku

Chart 4. Average paid employment in the enterprise sector in I-III quarter of 2020 and its annually changes

W końcu września 2020 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 1023,7 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 172,6 tys. (20,3%) więcej niż we wrześniu ub. roku. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach, największy w wielkopolskim (o 34,5%), a następnie w śląskim (o 31,1%), pomorskim (o 30,8%), małopolskim (o 29,7%), lubuskim (o 26,4%) i opolskim (o 23,8%); najmniejszy – w świętokrzyskim (o 10,3%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła przeciętnie w kraju 6,1% i była wyższa o 1,0 p. proc. w porównaniu z wrześniem 2019 r. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – największy w zachodniopomorskim (o 1,4 p. proc.), a następnie w: lubuskim, opolskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 1,3 p. proc.). W najmniejszym stopniu stopa bezrobocia zwiększyła się w województwach podlaskim i mazowieckim (po 0,7 p. proc.).

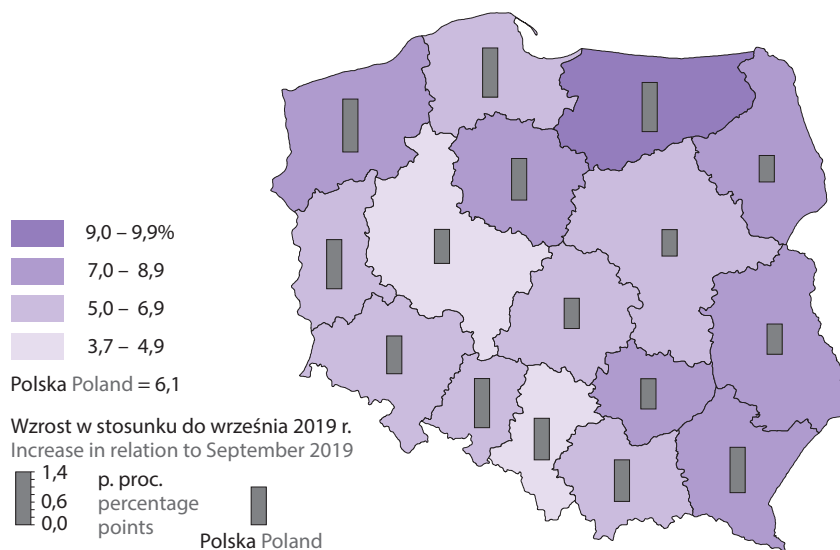
Zwiększyło się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu września 2020 r. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 6,2 p. proc. (wielkopolskie – 3,7%; warmińsko-mazurskie – 9,9%); w skali roku rozpiętość ta wzrosła o 0,4 p. proc.

Do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały podkarpackie (8,9%), kujawsko-pomorskie (8,7%) oraz świętokrzyskie (8,5%). Podobnie jak przed rokiem najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w śląskim (4,8%).

Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 r. stan w dniu 30 września

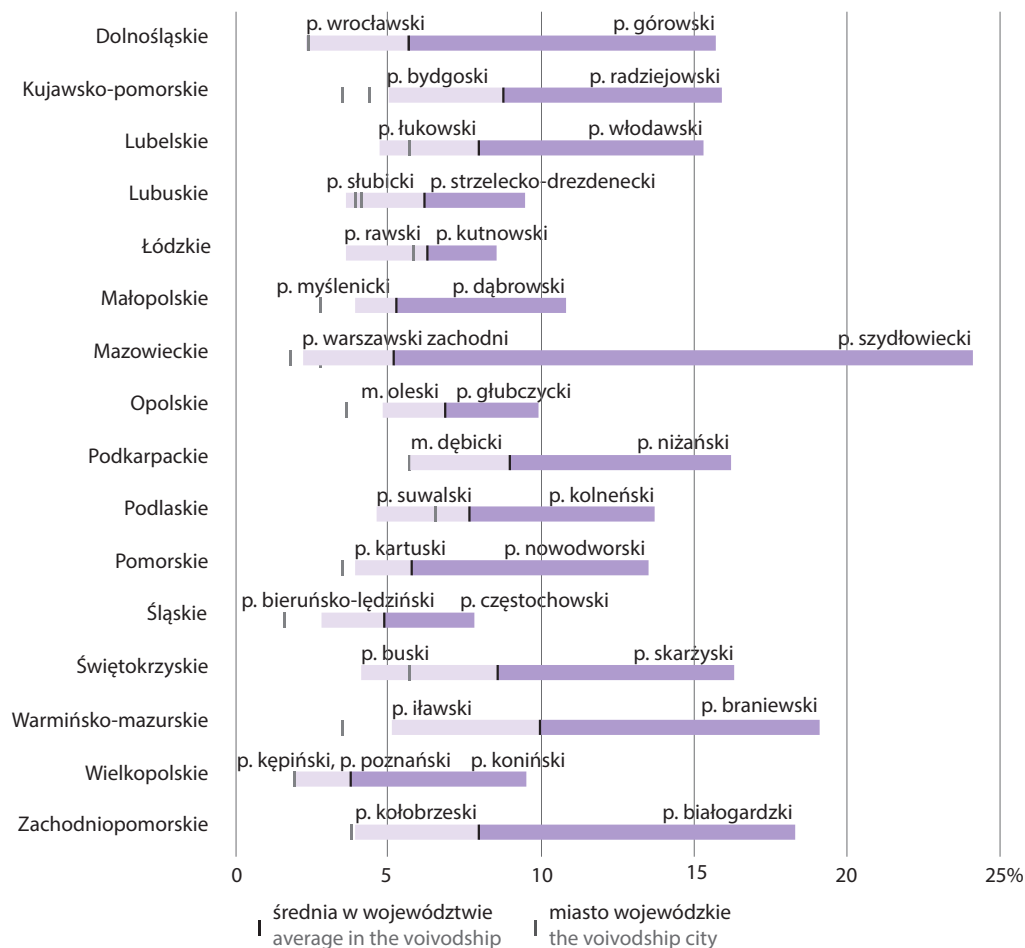
Map 2. Registered unemployment rate in 2020 as of 30 September

Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów, w 11 województwach odnotowano zwiększenie różnicy pomiędzy skrajnymi wartościami wskaźnika. Największy wzrost zróżnicowania wystąpił w pomorskim (11,2 p. proc. wobec 9,0 p. proc. w końcu września 2019 r.); najmniejszy – podkarpackim (13,2 p. proc. wobec 13,1 p. proc.). W łódzkim nie zaobserwowano zmian, a w pozostałych województwach odnotowano spadek – najgłębszy w zachodniopomorskim (14,5 p. proc. wobec 16,8 p. proc.). Największa dysproporcja wewnątrzwojewódzka utrzymała się w mazowieckim, gdzie w końcu września 2020 r. różnica pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia wyniosła 22,3 p. proc. (24,1% w powiecie szydłowieckim oraz 1,8% w powiecie m.st. Warszawa), wobec 20,8 p. proc. we wrześniu 2019 r. Najmniejszą rozpiętość, podobnie jak w latach poprzednich, odnotowano w województwie łódzkim (4,9 p. proc.) – wyznaczała je stopa bezrobocia na poziomie 8,5% w powiecie kutnowskim oraz 3,6% w powiecie rawskim.

Wykres 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2020 r. stan w dniu 30 września

Chart 5. Registered unemployment rate by powiats in 2020 as of 30 September

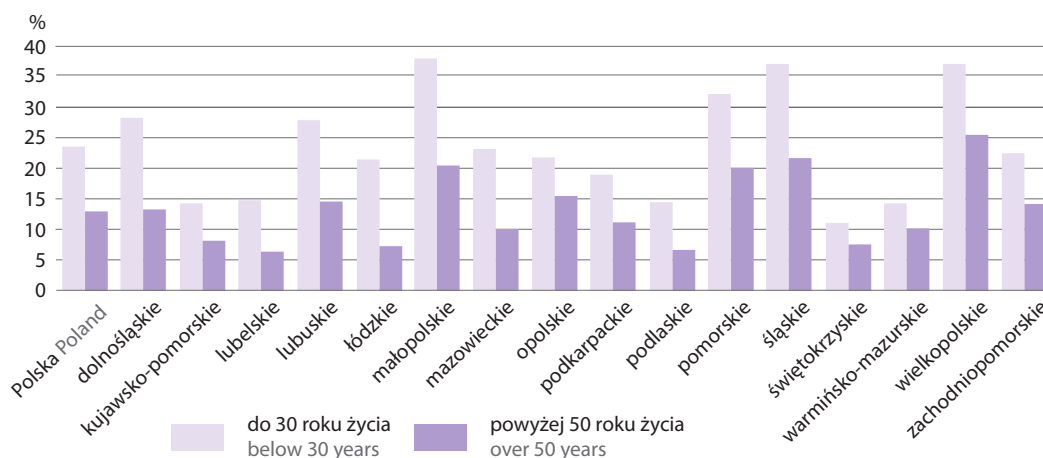
W końcu września 2020 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 482,1 tys. osób **długotrwale bezrobotnych**. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 47,1% (spadek o 3,7 p. proc.). Największy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwach: lubelskim (56,0%), podkarpackim (53,9%), podlaskim (53,4%) i kujawsko-pomorskim (53,1%); najmniejszy – w wielkopolskim (36,2%), lubuskim (37,2%) i śląskim (38,7%).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 275,9 tys. stanowiły osoby **do 30 roku życia**. Udział tej grupy wyniósł 27,0% (o 0,7 p. proc. więcej niż przed rokiem) – największy notowano w województwach: lubelskim (30,6%), małopolskim (29,7%) i pomorskim (29,2%), a najmniejszy – w dolnośląskim (23,1%), łódzkim (23,2%) oraz śląskim (24,7%).

W kategorii **osób powyżej 50 roku życia** liczba bezrobotnych wynosiła 255,4 tys. osób, co stanowiło 25,0% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych (spadek o 1,6 p. proc. w porównaniu z końcem września 2019 r.). Największy udział tej grupy bezrobotnych odnotowano w województwach: opolskim (28,4%) i łódzkim (28,1%), najmniejszy – w lubelskim, pomorskim i podkarpackim (odpowiednio: 22,1%, 22,4% i 22,7%).

Wykres 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych według wybranych grup wieku w 2020 r. (wzrost w skali roku) stan w dniu 30 września

Chart 6. Number of registered unemployed persons by selected age groups in 2020 (year-on-year increase) as of 30 September

Liczba bezrobotnych **korzystających ze świadczeń pomocy społecznej** wyniosła 13,7 tys. Najwięcej bezrobotnych pobierało świadczenia w województwach: kujawsko-pomorskim (2,0 tys.), dolnośląskim (1,6 tys.) i warmińsko-mazurskim (1,5 tys.); najmniej – w lubelskim i zachodniopomorskim (po 0,1 tys.). Udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 p. proc. do 1,3% i był największy w województwach: warmińsko-mazurskim (3,0%), kujawsko-pomorskim (2,8%) i dolnośląskim (2,3%), a najmniejszy – w lubelskim (0,1%) i zachodniopomorskim (0,2%).

Liczba osób bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 188,0 tys. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w skali roku o 2,8 p. proc. i wyniósł 18,4%; największy był w województwach: kujawsko-pomorskim (21,4%), pomorskim (21,3%), opolskim i warmińsko-mazurskim (po 20,1%); najmniejszy – w: śląskim (16,1%), mazowieckim (16,2%) i łódzkim (16,9%).

Bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia** stanowili 0,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w kraju. Ich liczba w końcu września 2020 r. wyniosła 2,1 tys.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 56,3 tys. to osoby **niepełnosprawne** (o 0,7% więcej niż przed rokiem). Niepełnosprawni stanowili 5,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w kraju. Największy udział tej grupy odnotowano w województwach: lubuskim (7,7%), łódzkim (7,2%) i pomorskim (7,0%); najmniejszy – w: kujawsko-pomorskim (3,7%), lubelskim i mazowieckim (po 4,2%) oraz podkarpackim (4,4%).

We wrześniu 2020 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 131,4 tys. i była o 4,5% mniejsza niż przed rokiem. Najlichnieszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (95,4 tys. osób, 8,7% mniej niż przed rokiem) – ich udział w zbiorowości nowo zarejestrowanych wyniósł 72,6% (o 3,5 p. proc. mniej niż przed rokiem). W porównaniu z wrześniem 2019 r. zarejestrowano także mniej bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 8,7%), dotychczas niepracujących (o 8,4%), osób zamieszkałych na wsi (o 4,7%) absolwentów (o 4,1%) i osób bez kwalifikacji zawodowych (o 3,8%). Blisko dwukrotnie większa niż przed rokiem była liczba rejestrujących się z powodu utraty zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Więcej było także długotrwale bezrobotnych.

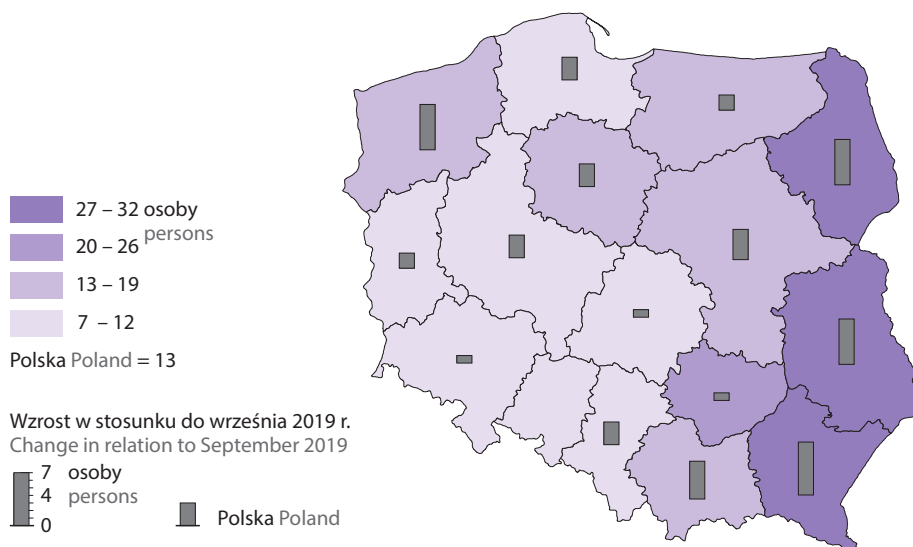
Z ewidencji bezrobotnych we wrześniu **skreślono** 135,6 tys. osób, tj. o 10,7% mniej niż przed rokiem. Głównym powodem wyrejestrowania było nadal podjęcie pracy. Osoby wykreślone z ewidencji z powodu podjęcia pracy stanowiły 66,2% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych (wzrost o 10,7 p. proc.).

W końcu września 2020 r. najwyższą **stopę napływu bezrobotnych** odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (1,4%), a następnie kujawsko-pomorskim (1,1%), lubuskim, opolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim (po 1,0%), natomiast najniższą – w mazowieckim (0,5%); przy średniej dla kraju 0,8%.

Liczba ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy (78,7 tys.) była o 7,5% mniejsza niż przed rokiem (najniższa od 2014 r.). W końcu września 2020 r. **na 1 ofertę pracy** przypadało 13 osób bezrobotnych (o 3 osoby więcej niż w końcu września 2019 r.). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwach dolnośląskim (7 osób na 1 ofertę pracy) oraz lubuskim, opolskim i śląskim (po 8 osób), natomiast najmniej sprzyjająca – w: podkarpackim (32 osoby na 1 ofertę pracy), podlaskim (31 osób) oraz lubelskim (29 osób).

Mapa 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy w 2020 r. stan w dniu 30 września

Map 3. Number of registered unemployed per one job offer in 2020 as of 30 September

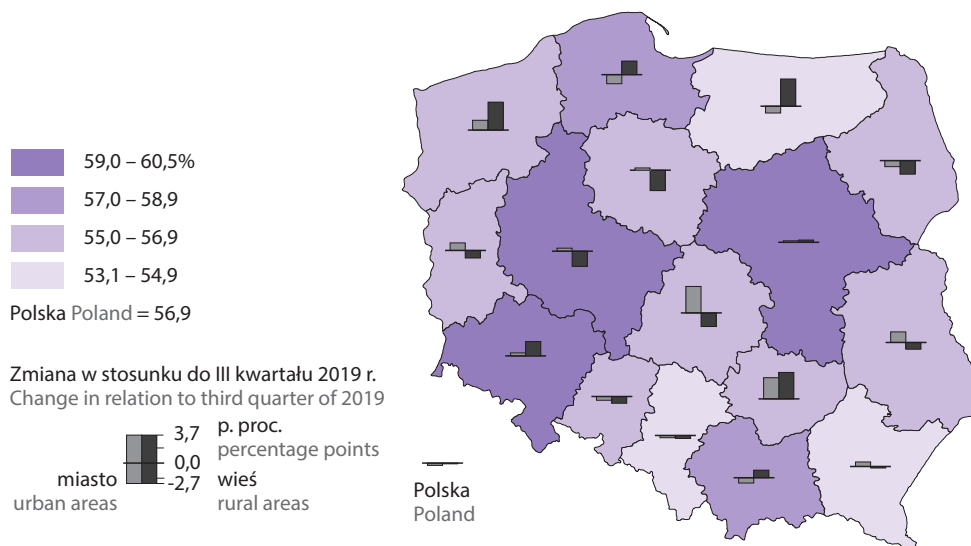

Według wstępnych wyników Badania **Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** w III kwartale 2020 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 17224 tys. osób (wzrost o 0,4%, tj. o 73 tys. w porównaniu z III kwartałem 2019 r.). Wzrost liczby aktywnych zawodowo odnotowano w 10 województwach – największy w świętokrzyskim (o 5,7%), zachodniopomorskim (o 3,7%) oraz łódzkim (o 2,2%). W pozostałych województwach wystąpił spadek – najgłębszy w podlaskim (o 2,0%), kujawsko-pomorskim (o 1,9%) opolskim (o 1,5%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,9% i był o 2,0 p. proc. wyższy niż w III kwartale 2019 r. Wzrost współczynnika odnotowano w 10 województwach – największy w: świętokrzyskim (o 3,2 p. proc.), zachodniopomorskim (o 2,0 p. proc.) i łódzkim (1,4 p. proc.). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w podlaskim (o 1,1 p. proc.) i kujawsko-pomorskim (o 1,0 p. proc.). Najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej odnotowano w województwach mazowieckim (60,5%), wielkopolskim (59,1%) i dolnośląskim (59,0%); najniższą zaś – w śląskim (53,1%), warmińsko-mazurskim (54,2%) i podkarpackim (54,9%). W podziale na płeć przy utrzymującym się na poziomie ub. roku wskaźniku dla mężczyzn (65,6%), odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej kobiet (o 0,4 p. proc. do 48,9%). Współczynnik aktywności zawodowej w miastach osiągnął 56,8% (wzrost o 0,3 p. proc.), na wsi – 57,0% (wzrost o 0,1 p. proc.).

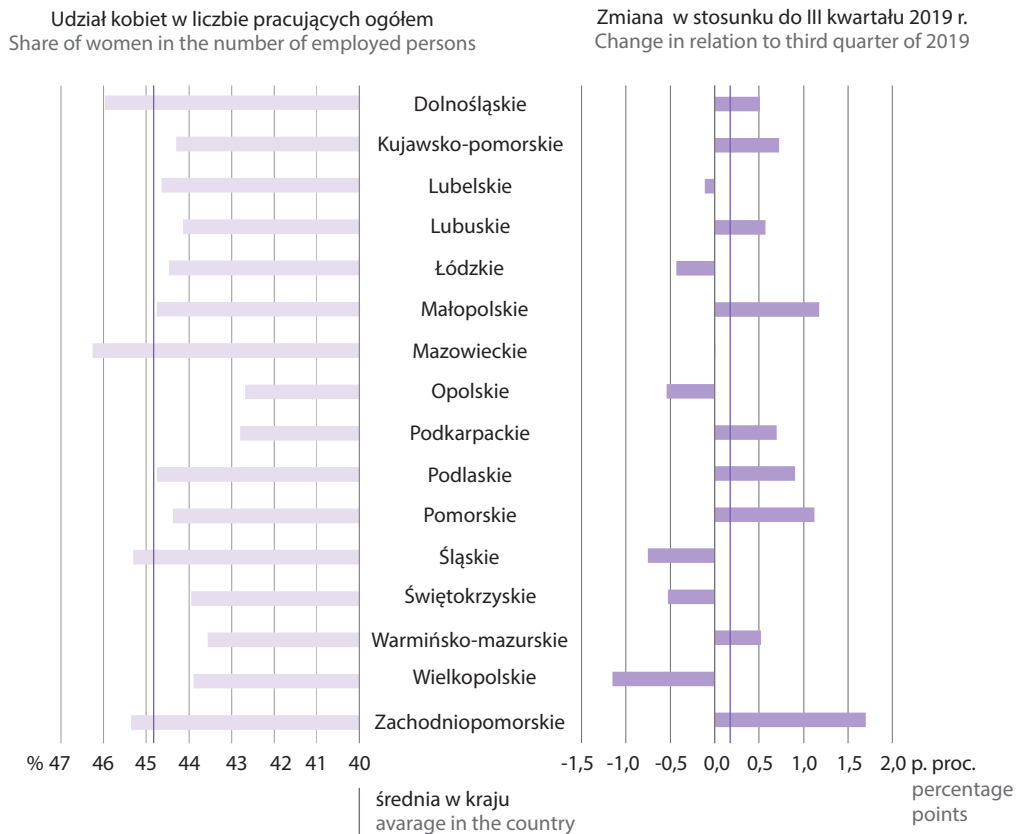
Mapa 4.
Map 4.

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2020 r.
Activity rate in the 3rd quarter of 2020

Liczba **pracujących** wyniosła 16644 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 25 tys., tj. o 0,2%. Wzrost wystąpił w 8 województwach – największy w świętokrzyskim (o 4,3%), zachodniopomorskim (o 3,6%) i dolnośląskim (o 2,8%). W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby pracujących – najgłębszy w opolskim (o 2,3%) i podlaskim (o 2,0%), najmniejszy – w lubuskim (o 0,2%). Wzrosła liczba pracujących kobiet (o 0,5% do 7452 tys.). Nieznacznie obniżyła się liczebność pracujących mężczyzn (o 0,1% do 9193 tys.).

Wykres 7. Udział kobiet w liczbie pracujących ogółem w III kwartale 2020r.
 Chart 7. Share of women in the total number of employees in the 3rd quarter of 2020

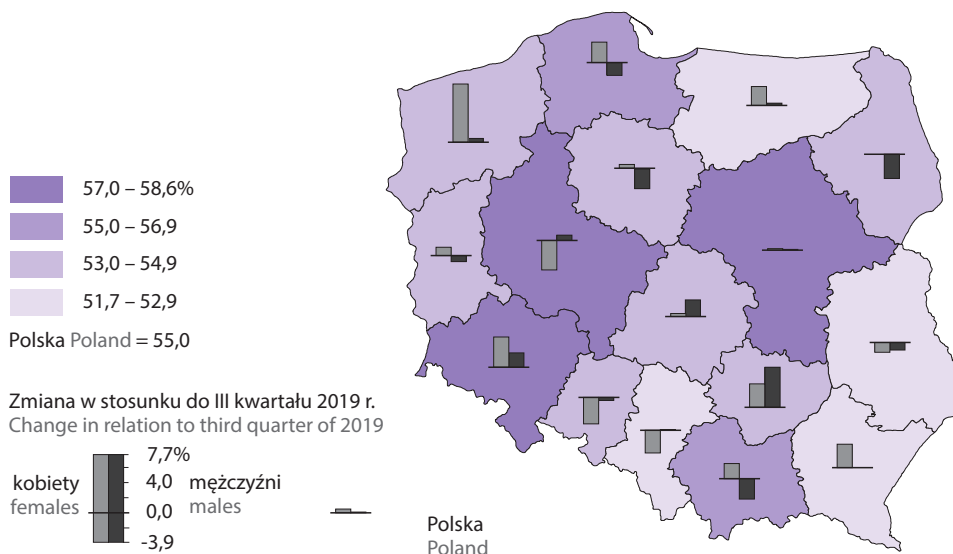

Wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2020 r. wzrósł o 0,1 p. proc. do 55,0%. Najwyższą wartość osiągnął w województwie mazowieckim (58,6%), najniższą – w śląskim (51,7%). Wzrost wskaźnika odnotowano w 6 województwach, największy w świętokrzyskim (o 2,4 p. proc.), zachodniopomorskim (o 2,0 p. proc.) i dolnośląskim (o 1,6%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w: opolskim i podlaskim (po 1,1 p. proc.) oraz wielkopolskim (o 0,9 p. proc.). Wskaźnik zatrudnienia kobiet zwiększył się o 0,2 p. proc do 47,1%, mężczyzn zaś – zmniejszył o 0,1 p. proc. do 63,6%.

Mapa 5.
Map 5.

Wskaźnik zatrudnienia i zmiana liczby pracujących według płci w III kwartale 2020 r.

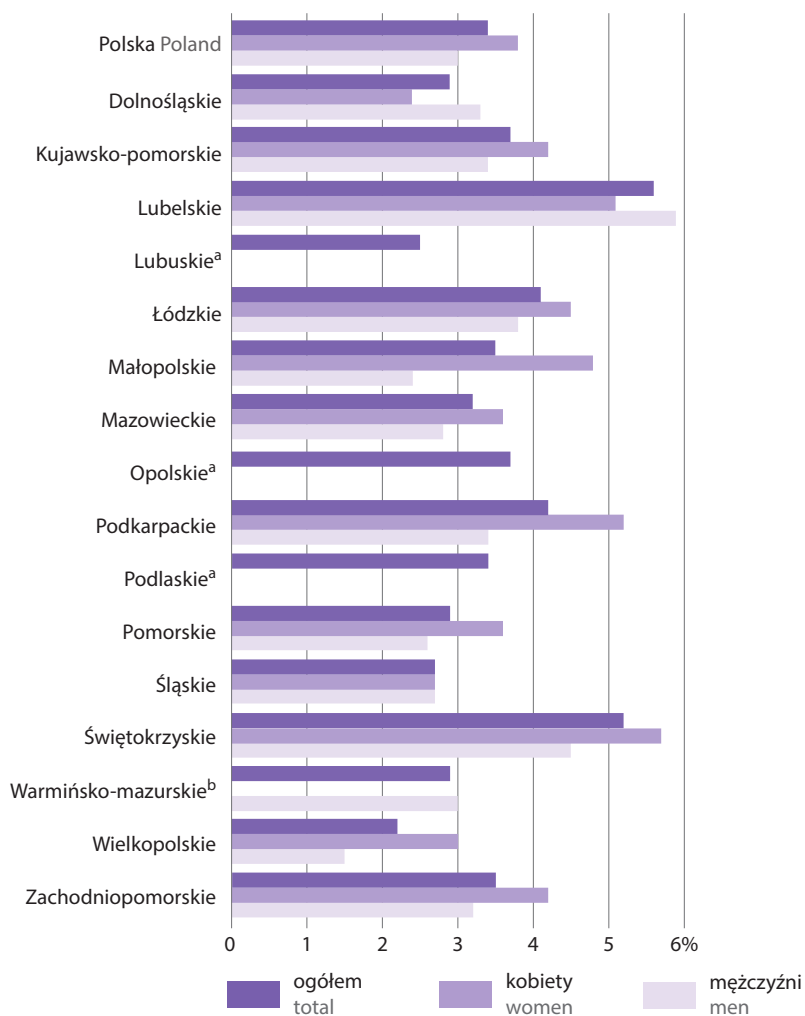
Employment rate and change in the number of employed persons by sex second in the 3rd quarter of 2020

W III kwartale 2020 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 580 tys. osób i w skali roku wzrosła o 48 tys. (tj. o 9,0%). Liczba bezrobotnych zwiększyła się w 12 województwach – od 51,4% w małopolskim do 3,3% w pomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby bezrobotnych – od 30,4% w dolnośląskim do 5,6% w podlaskim.

Stopa bezrobocia według BAEL w III kwartale 2020 r. wyniosła średnio 3,4% i w porównaniu z poprzednim rokiem była wyższa o 0,3 p. proc. Wzrost stopy bezrobocia wystąpił w 11 województwach – największy w małopolskim i świętokrzyskim (po 1,2 p. proc.). W województwie zachodniopomorskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w województwach: podlaskim, kujawsko-pomorskim, podkarpackim i dolnośląskim zmniejszyła się odpowiednio o: 0,1 p. proc., 0,7 p. proc., 1,0 p. proc. i 1,3 p. proc. W III kwartale 2020 r. stopa bezrobocia kobiet, podobnie jak przed rokiem, ukształtowała się na wyższym poziomie niż mężczyzn (odpowiednio: 3,8% wobec 3,0%).

Wykres 8. Stopa bezrobocia według BAEL w III kwartale 2020 r.
 Chart 8. Unemployment rate according to LFS basis in the 3rd quarter of 2020

a W związku ze spadkiem liczby bezrobotnych kobiet i mężczyzn poniżej 10 tys., z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL oraz ze względu na losowy błąd próby, stopa bezrobocia dla kobiet i mężczyzn w województwach lubuskim, opolskim i podlaskim nie została podana.

b W związku ze spadkiem liczby bezrobotnych kobiet poniżej 10 tys., z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL oraz ze względu na losowy błąd próby, stopa bezrobocia dla kobiet w województwie warmińsko-mazurskim nie została podana.

a Due to the decrease in the number of unemployed women and men below 10 thousand due to the representative BAEL survey method and due to random error of sample, the unemployment rate for women and men in the Lubuskie, Opolskie and Podlaskie voivodships was not given.

b Due to the decrease in the number of unemployed women below 10 thousand due to the representative BAEL survey method and due to random error of sample, the unemployment rate for women in the Warmińsko-Mazurskie voivodship was not given.

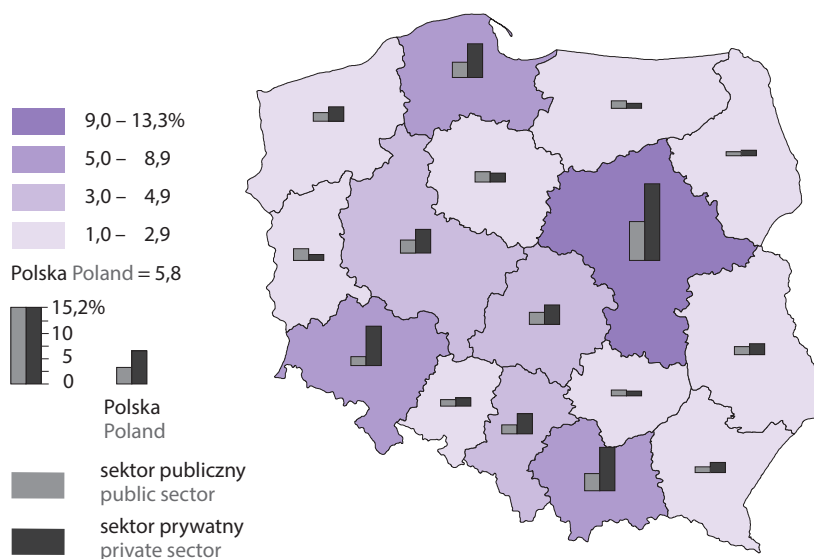

W III kwartale 2020 r. populacja osób **biernych zawodowo** liczyła 13471 tys. i ukształtowała się na niższym poziomie w porównaniu do III kwartału 2019 r. (spadek o 83 tys., tj. o 0,6%). Osoby bierne zawodowo stanowiły 43,1% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat – odsetek ten był niższy o 0,3 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2019 r. Spadek liczby osób biernych zawodowo odnotowano w 10 województwach – najgłębszy w świętokrzyskim (o 7,2%), zachodniopomorskim (o 4,7%) i łódzkim (o 3,7%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost populacji biernych zawodowo – od 2,4% w podlaskim do 0,4% w śląskim.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w III kwartale 2020 r. wyniosła 818 (przed rokiem 822 osoby). Relacja poprawiła się najwyraźniej w świętokrzyskim (z 972 do 883 osób) i zachodniopomorskim (z 946 do 873 osób). Pogorszenie relacji odnotowano w 9 województwach – najgłębsze w opolskim (z 844 do 879 osób), podlaskim (z 804 do 837 osób) oraz wielkopolskim (z 704 do 730 osób). Najkorzystniejsza relacja osób niepracujących do pracujących wystąpiła w województwie mazowieckim (na 1000 osób pracujących przypadają tu 707 osób niepracujących); najgorsza – w śląskim (935 osób niepracujących na 1000 osób pracujących).

Mapa 6. Udział pracujących, którzy w związku z sytuacją epidemiczną pracowali zdalnie na koniec III kwartału 2020 r.

Map 6. Share of employed persons who, due to the epidemic worked remotely at the end of the 3rd quarter of 2020

Praca zdalna w okresie zagrożenia epidemicznego. Zebrane dane na temat pracy zdalnej pochodzą z odpowiedzi na dodatkowe pytanie dołączone do Portalu sprawozdawczego do badania „Popyt na pracę”. Na pytania dotyczące wpływu pandemii na sposób działania oraz zachowania przedsiębiorstw odpowiedzi udzieliła połowa jednostek, które wypełniły sprawozdania. Badanie popytu na pracę realizowane jest metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną. Obejmuje ono podmioty gospodarki narodowej i ich jednostki lokalne zatrudniające przynajmniej 1 osobę, zgodnie z zakresem podmiotowym badania.

W końcu września 2020 r. udział osób, które pracowały zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” wyniósł 5,8% i był o 4,4 p. proc. mniejszy niż w końcu czerwca 2020 r.

W końcu września 2020 r. udział osób, które **pracowały zdalnie** w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” wyniósł 5,8% i był o 4,4 p. proc. mniejszy niż w końcu czerwca 2020 r. W największym stopniu praca zdalna świadczona była w województwie mazowieckim (13,3%), a następnie małopolskim (7,3%) i dolnośląskim (6,5%). W najmniejszym stopniu znalazła zastosowanie w województwach: podlaskim i świętokrzyskim (po 1,0%), warmińsko-mazurskim (1,1%) oraz lubuskim (1,5%).

W ciągu III kwartału z możliwości pracy zdalnej w sektorze publicznym skorzystało 3,3% pracujących (od 7,7% w mazowieckim do 0,8% w podlaskim), a w prywatnym 6,6% (od 15,2% w mazowieckim do 0,9% w świętokrzyskim).

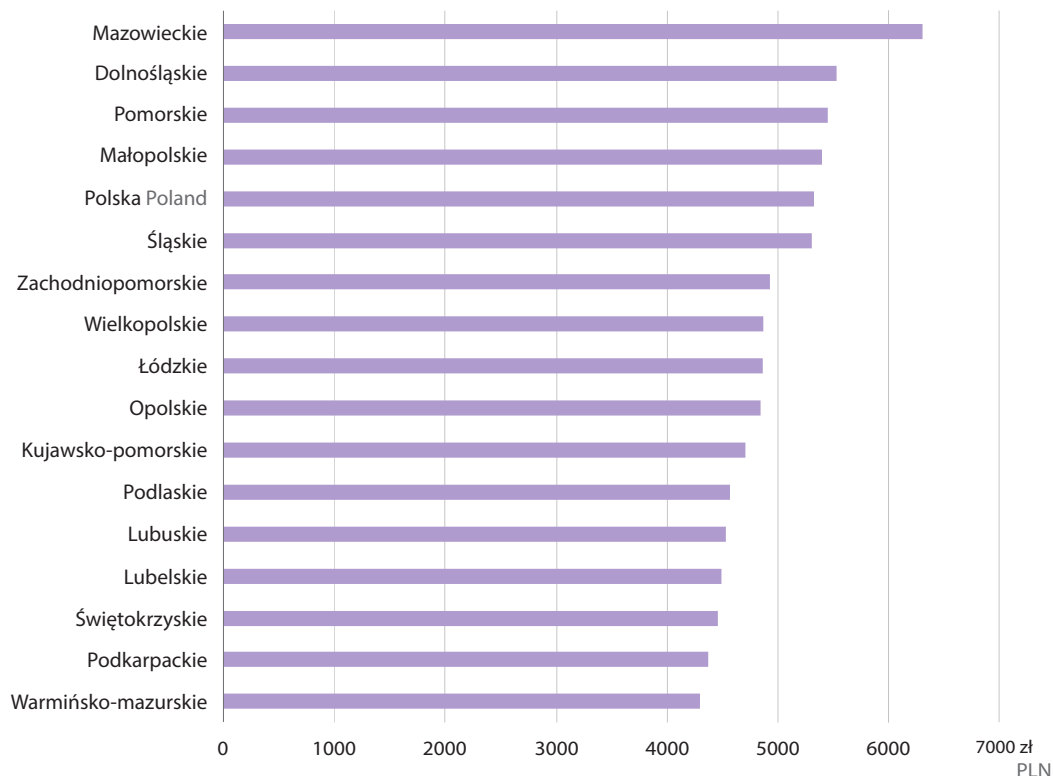
W skali całej gospodarki udział pracujących zdalnie był ponad dwukrotnie większy w dużych przedsiębiorstwach. W jednostkach zatrudniających powyżej 49 osób, w związku z sytuacją epidemiczną 7,6% pracujących świadczyło pracę zdalnie, podczas gdy w jednostkach zatrudniających od 10 do 49 było to 3,2%, a w jednostkach do 9 osób – 3,4%.

Wynagrodzenia Wages and salaries

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, tempo wzrostu było jednak wolniejsze niż przed rokiem. Wzrosły wynagrodzenia zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosło 5329,81 zł i było o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,8%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach – w największym stopniu w małopolskim (o 6,6%). Wzrost wyższy od średniego w kraju zanotowano ponadto w: kujawsko-pomorskim (o 5,8%), łódzkim (o 5,4%), opolskim (o 5,3%), podlaskim (o 5,2%), dolnośląskim i warmińsko-mazurskim (po 5,1%), lubelskim (o 5,0%) i zachodniopomorskim (o 4,6%). W najmniejszym stopniu wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw zwiększyły się w województwach śląskim (o 2,2%) i lubuskim (o 3,0%).

Wykres 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 9. Average monthly gross wages and salaries in enterprises sector in I–III quarter 2020

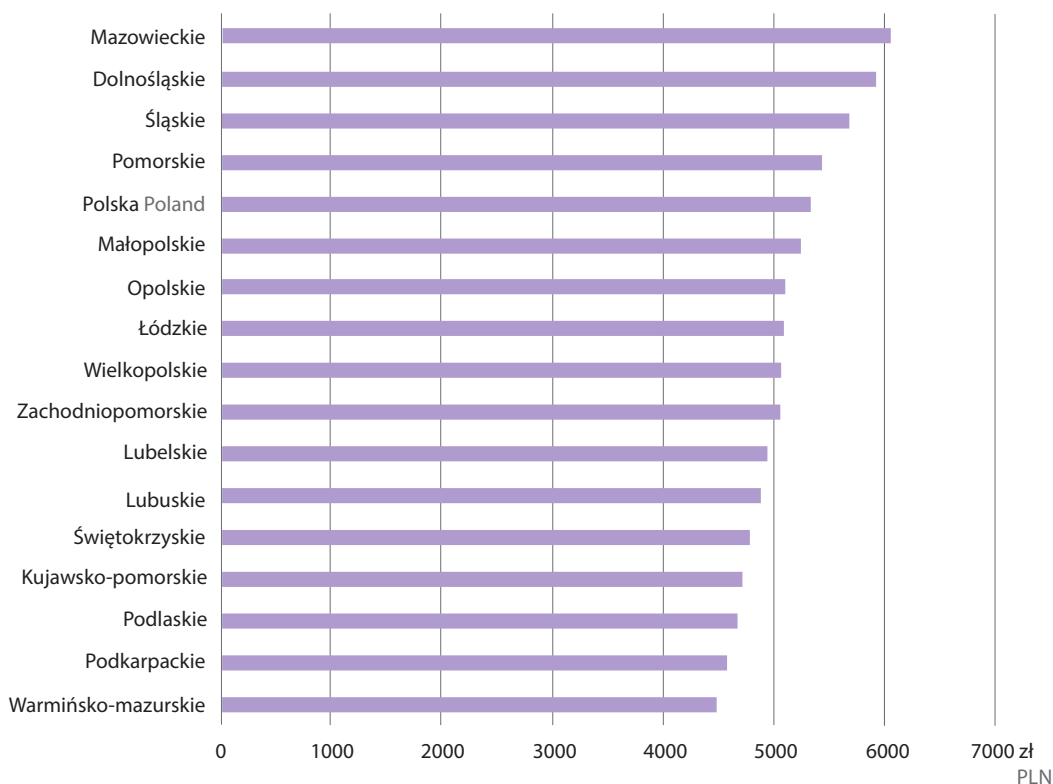

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w województwach mazowieckim i dolnośląskim (odpowiednio 18,3% i 3,8% więcej niż średnia w kraju), przy czym w dolnośląskim wynagrodzenia rosły szybciej, a w mazowieckim – wolniej, niż średnio w kraju. Wynagrodzenia wyższe niż średnio w Polsce odnotowano również w województwach pomorskim i małopolskim (odpowiednio o 2,3% i o 1,3%). Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich, wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim (o 19,3% mniej niż średnio w kraju). W grupie województw o najniższym wynagrodzeniu znalazły się także: podkarpackie, świętokrzyskie i lubelskie (odpowiednio o: 17,9%, 16,3% i 15,7% mniej niż średnia w kraju).

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się w 9 województwach: od 2,0 p. proc. w małopolskim do 0,1 p. proc. w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach – pogorszyła się: od 2,2 p. proc. w śląskim do 0,2 p. proc. w pomorskim, świętokrzyskim i wielkopolskim. Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 1,3 p. proc. i wyniosła 37,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w okresie I-III kwartał 2020 r. wyniosło 5330,37 zł i było o 3,7% wyższe niż w ciągu trzech kwartałów ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,9%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym, w 10 powyżej średniej dla kraju. Najwyższy wzrost wynagrodzeń w przemyśle dotyczył województw: zachodniopomorskiego (o 5,4%), warmińsko-mazurskiego (o 5,3%) oraz kujawsko-pomorskiego, lubelskiego i opolskiego (po 5,2%); najniższy – śląskiego (o 0,7%), lubuskiego (o 2,4%) i podkarpackiego (o 2,7%).

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w okresie I-III kwartał 2020 r.
Chart 10. Average monthly gross wages and salaries in industry in I-III quarter 2020

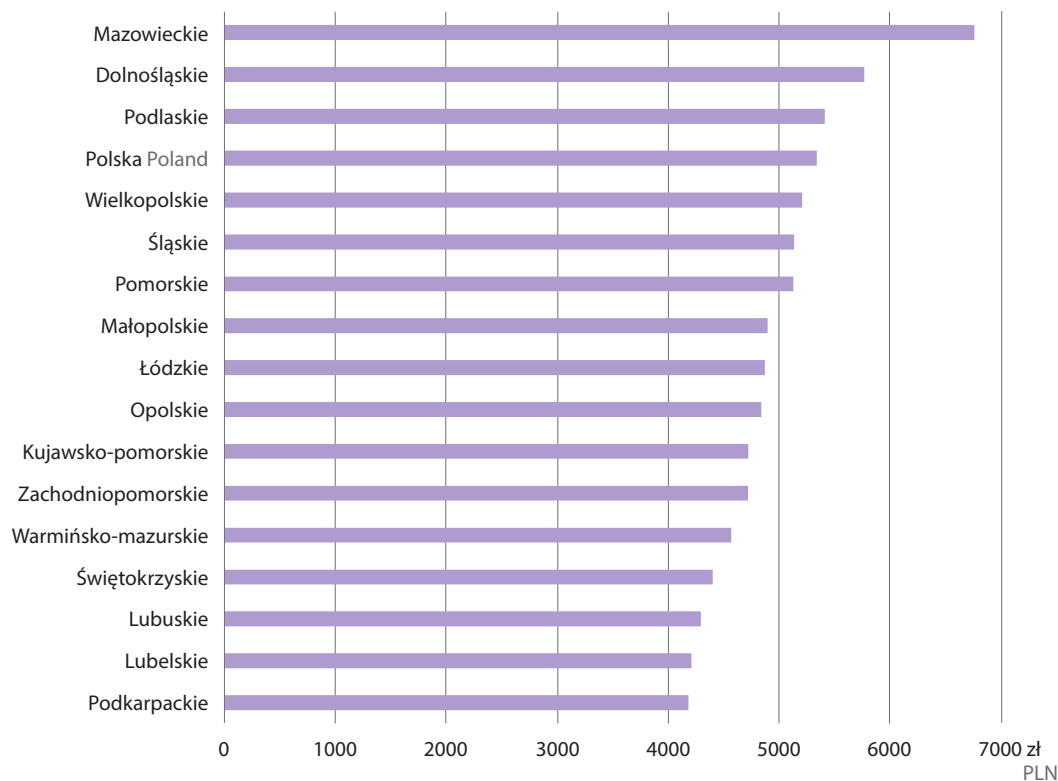

Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju w 4 województwach: mazowieckim (o 13,5%), dolnośląskim (o 11,1%), śląskim (o 6,7%) oraz pomorskim (o 1,9%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej, najniższe notowano w warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 16,0% i 14,2% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 10 województwach (od 1,5 p. proc. w mazowieckim i zachodniopomorskim do 0,2 p. proc. w świętokrzyskim). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się – najbardziej w śląskim (o 3,2 p. proc.) i lubuskim (o 1,2 p. proc.). Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle zwiększyła się o 0,2 p. proc. i wyniosła 29,5 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w okresie I–III kwartał 2020 r. wyniosło 5332,94 zł i było o 3,9% wyższe niż przed rokiem (w okresie I–III kwartał 2019 r. wzrost o 6,3%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 15 województwach, w tym w 10 powyżej średniej dla kraju. Największy wzrost wynagrodzeń w budownictwie obserwowano w województwach łódzkim (o 7,7%) i warmińsko-mazurskim (o 7,5%); najmniejszy – w wielkopolskim (o 0,9%) i zachodniopomorskim (o 1,7%). W lubuskim zmniejszyło się o 2,2%.

Wykres 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie w okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 11. Average monthly gross wages and salaries in construction in I–III quarter 2020

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 26,6% wyższym niż średnio w kraju), a następnie dolnośląskie (o 8,0%) i podlaskie (o 1,4%). W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najniższe w podkarpackim (o 21,7%), lubelskim (o 21,2%) i lubuskim (o 19,6%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 10 województwach, najbardziej w łódzkim (o 3,2 p. proc.) i warmińsko-mazurskim (o 2,9 p. proc.). W pozostałych województwach odnotowano pogorszenie – najgłębsze w: lubuskim (o 5,0 p. proc.) i wielkopolskim (o 2,9 p. proc.). Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 48,3 p. proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększyła się o 0,9 p. proc.

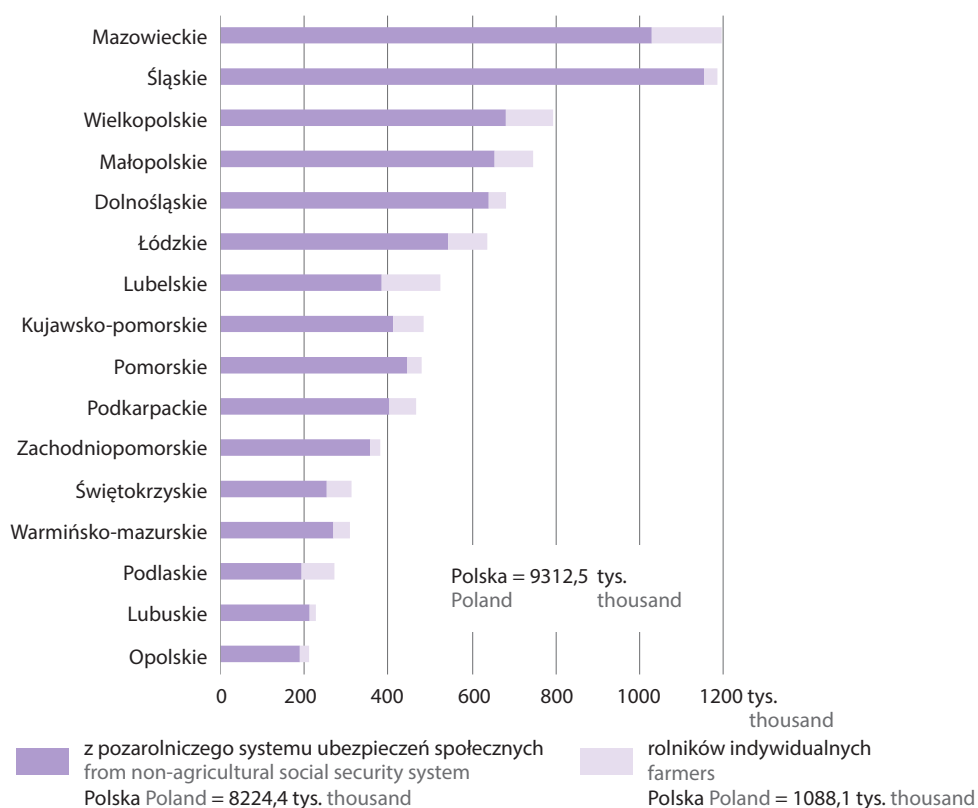
Emerytury i renty¹

Retirement and other pensions

W okresie trzech kwartałów 2020 r. odnotowano wzrost przeciętnej liczby emerytów i rencistów, przy wzroście przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w systemie ubezpieczeń społecznych i spadku liczby osób pobierających świadczenia dla rolników indywidualnych. W skali roku zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 9312,5 tys. osób i była o 0,5% większa niż przed rokiem. Wzrost liczby emerytów i rencistów obserwowano we wszystkich województwach w granicach od 0,1% w świętokrzyskim do 1,0% w zachodniopomorskim.

Wykres 12. Przeciętna liczba emerytów i rencistów w okresie I–III kwartał 2020 r
Chart 12. Average number of retirees and pensioners in I–III quarter of 2020

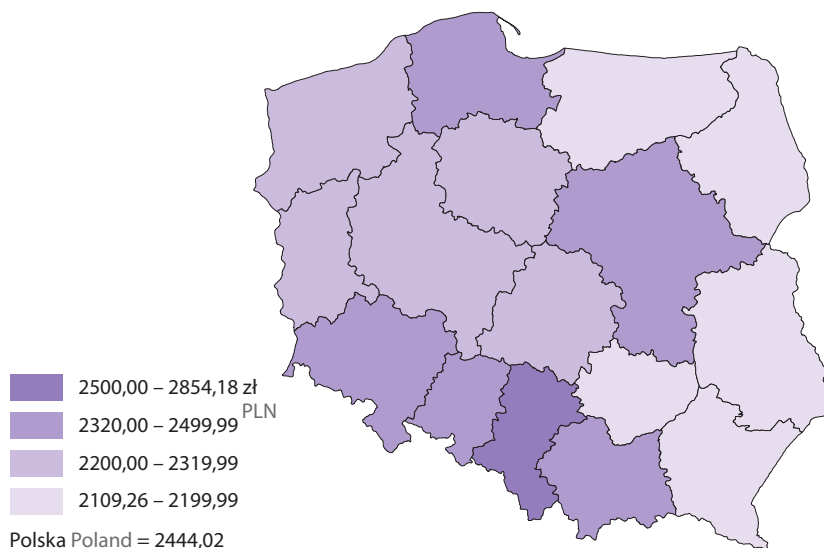
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 8224,4 tys. osób (o 1,1% więcej niż w okresie trzech kwartałów 2019 r.). Wzrost liczby pobierających świadczenia odnotowano we wszystkich województwach w granicach od 0,3% w śląskim do 2,2% w podlaskim. W ujęciu rocznym liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się o 3,3% do poziomu 1088,1 tys. osób. Spadek obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,5% w lubuskim do 2,3% w małopolskim i wielkopolskim.

¹ Informacje w podziale na województwa prezentowane są bez emerytur i rent wypłacanych przez: Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie trzech kwartałów 2020 r. ukształtowała się na poziomie 2444,02 zł i była o 5,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,8% w śląskim do 6,0% w podkarpackim. Emerytury i renty wyższe niż przeciętnie w kraju wypłacono w śląskim (o 16,8%) oraz w mazowieckim (o 1,2%). Najniższe przeciętne emerytury i renty w tym systemie wypłacono w podkarpackim (o 13,7% mniej niż średnio w kraju), a następnie w świętokrzyskim (o 12,3%), lubelskim (o 11,6%), podlaskim (o 11,3%) i warmińsko-mazurskim (11,1%).

Mapa 7. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie I-III kwartał 2020 r.

Mapa 7. Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in I-III quarter of 2020

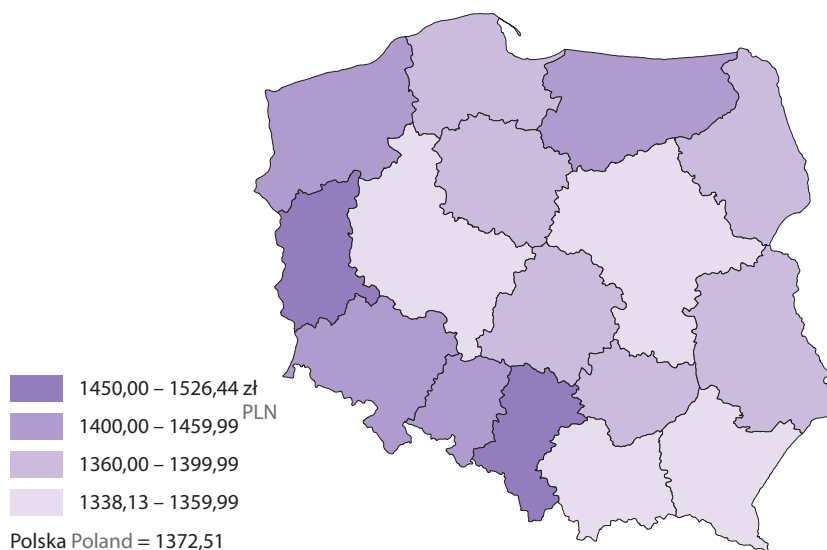

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się i w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 30,5 p. proc. (wobec 31,7 p. proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 1372,51 zł i w skali roku zwiększyła się o 6,6%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach – od 4,8% w śląskim do 7,1% w podkarpackim i świętokrzyskim. W 9 województwach przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnia w kraju, w tym najwyższa w województwie śląskim (o 11,2%) i lubuskim (o 9,6%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w małopolskim (o 2,5% mniej niż średnio w kraju), wielkopolskim (o 2,1%), mazowieckim (o 2,0%) i podkarpackim (o 1,3%).

Mapa 8. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie I–III kwartał 2020 r.

Map 8. Average monthly gross retirement and other pension for farmers in I–III quarter of 2020

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 13,7 p. proc. (wobec 15,7 p. proc. przed rokiem).

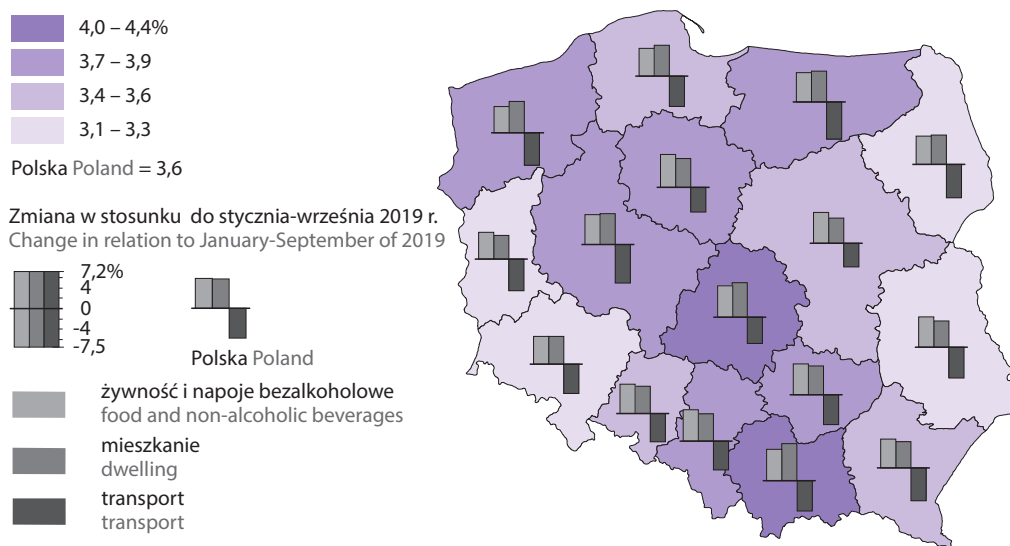
Ceny Prices

W okresie I–III kwartał 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W II i III kwartale br. ich dynamika była słabsza niż w I kwartale br. (w tym zwolniło m.in. tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych, a ceny związane z transportem spadły).

W okresie I–III kwartał 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku były wyższe o 3,6% (wobec 2,1% odpowiednio przed rokiem). Wzrosły m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,8%), towarów i usług w zakresie mieszkania (o 5,7%) oraz związanych z edukacją (o 5,3%). Obniżyły się natomiast ceny związane z transportem (o 5,8%) oraz odzieży i obuwia (o 2,3%).

Mapa 9. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w okresie I–III kwartał 2020 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 9. Prices of consumer goods and services in the I–III quarter of 2020 change to the same period of the previous year

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miał wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych, który podwyższył wskaźnik ogółem o 1,40 p. proc., a także ceny towarów i usług w zakresie mieszkania o 1,38 p. proc. Spadek cen towarów i usług związanych z transportem obniżył wskaźnik cen o 0,58 p. proc., a odzieży i obuwia – o 0,12 p. proc.

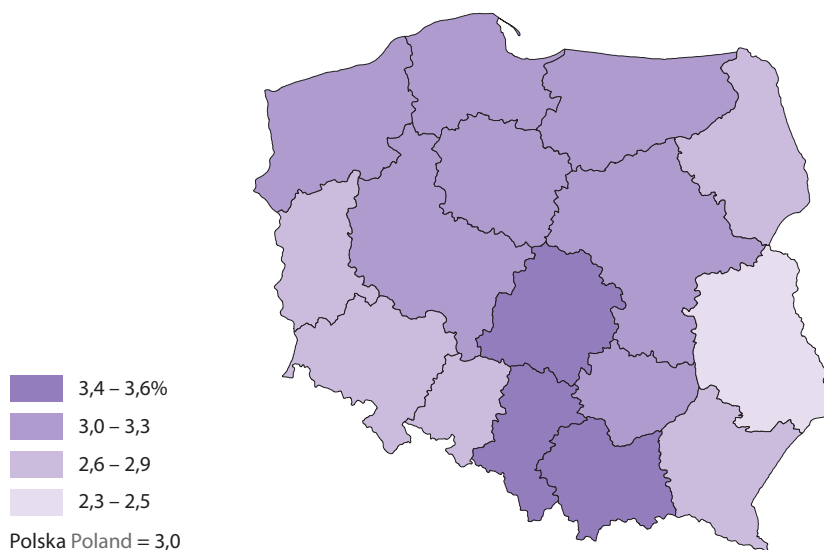
W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano we wszystkich województwach w granicach od 3,1% w lubelskim i lubuskim do 4,4% w małopolskim, przy czym wzrost wyższy niż średnio w kraju dotyczył łącznie 8 województw.

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale br. wzrosły o 3,0% (wobec wzrostu 2,8% w analogicznym okresie ub. roku). Wskaźnik cen ogółem został podwyższony głównie przez wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 1,40 p. proc. oraz żywności i napojów bezalkoholowych – o 0,82 p. proc. Spadki cen w zakresie transportu obniżyły wskaźnik cen konsumpcyjnych o 0,68 p. proc., a odzieży i obuwia o 0,09 p. proc.

W III kwartale br. obserwowano wzrost m.in. cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz w zakresie edukacji (po 5,8%), artykułów i usług związanych ze zdrowiem (5,2%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (4,7%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (3,2%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny towarów i usług w zakresie transportu (o 6,8%) oraz odzieży i obuwia (o 1,9%).

Mapa 10. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale 2020 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 10. Prices of consumer goods and services in the 3rd quarter of 2020 change to the same period of the previous year

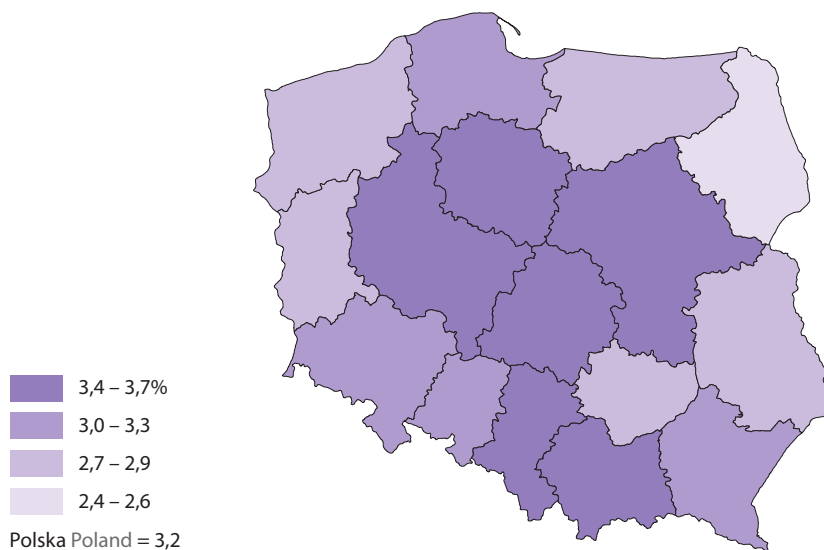

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły we wszystkich województwach, a wzrost cen kształtował się od 2,3% w lubelskim do 3,6% w małopolskim. Poza województwem małopolskim ceny te bardziej niż średnio w kraju wzrosły również w województwach: łódzkim i śląskim (po 3,4%), kujawsko-pomorskim, pomorskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 3,2%) oraz mazowieckim, wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 3,1%).

W III kwartale br. obserwowano w skali roku osłabienie tempa wzrostu cen **żywności i napojów bezalkoholowych** do 3,2% (wobec 7,7% i 6,4% odpowiednio w I i II kwartale br.). Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły we wszystkich województwach, w tym najbardziej w kujawsko-pomorskim i małopolskim (po 3,7%). W stopniu wyższym niż przeciętnie w kraju wzrosły jeszcze ceny w 6 województwach w granicach od 3,3% w podkarpackim i pomorskim do 3,6% w śląskim. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych najmniej natomiast podrożały w województwie podlaskim (o 2,4%).

Mapa 11. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

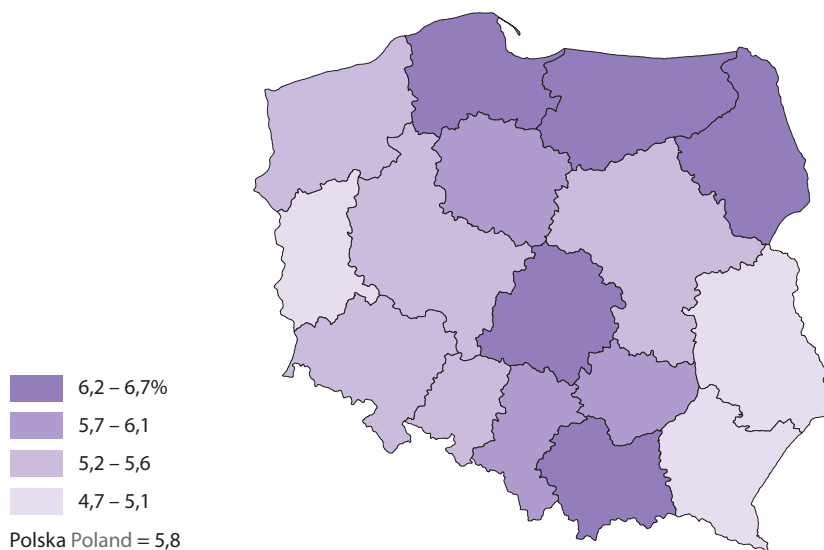
Map 11. Prices of food and non-alcoholic beverages in the 3rd quarter of 2020 changes to the same period of the previous year

Utrzymał się spadek cen odzieży oraz obuwia (średnio – 1,9%). Spadek cen obserwowano w 15 województwach, w tym najgłębszy w podlaskim (o 4,3%). Spadek mniejszy niż średnio w kraju odnotowano w 5 województwach w granicach od 1,6% w śląskim do 0,1% w świętokrzyskim. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wyższe ceny odzieży oraz obuwia odnotowano jedynie w województwie podkarpackim (o 0,2%).

Mapa 12. Ceny w zakresie mieszkania w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

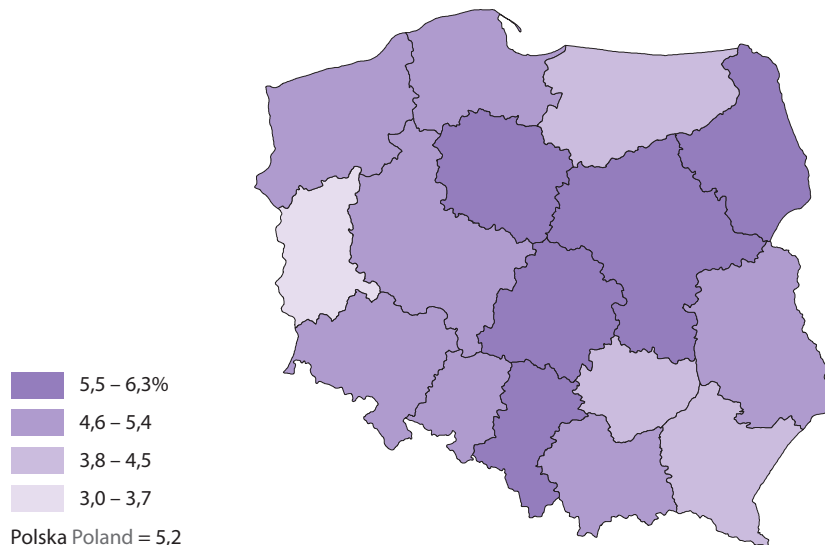
Map 12. Prices of dwelling in the 3rd quarter of 2020 change to the same period of the previous year

W III kwartale br. ceny w zakresie mieszkania¹ wzrosły w skali roku średnio o 5,8% (wobec 1,6% w analogicznym kwartale ub. roku), najbardziej w województwach małopolskim (o 6,7%). W stopniu wyższym niż średnio w kraju wzrosły również ceny w województwach: łódzkim (o 6,6%), pomorskim (o 6,5%), podlaskim i warmińsko-mazurskim (po 6,4%) oraz świętokrzyskim (o 6,0%). W pozostałych województwach wzrost cen kształtował się od 4,7% w lubuskim do 5,7% w kujawsko-pomorskim i śląskim.

Mapa 13. Ceny w zakresie zdrowia w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 13. Prices of health in the 3rd quarter of 2020 changes to the same period of the previous year

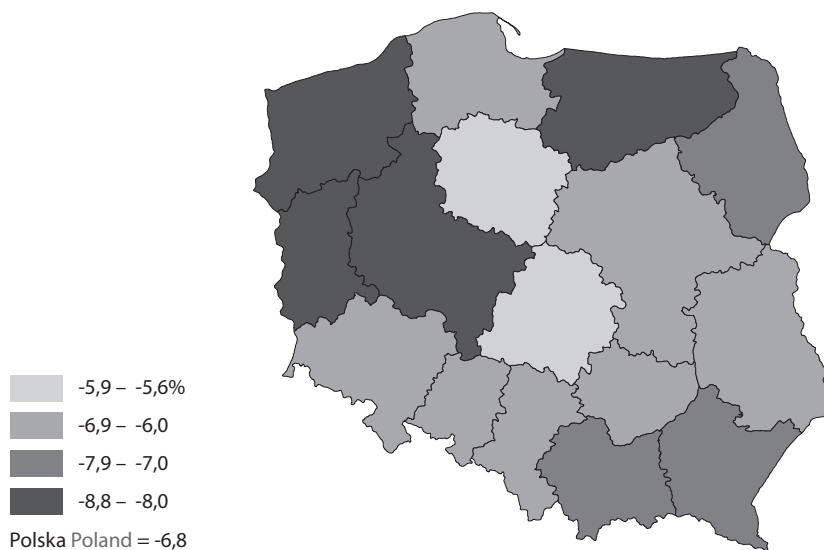
Artykuły i usługi związane ze zdrowiem wzrosły w skali roku o 5,2%. Wyższe ceny obserwowano we wszystkich województwach, w tym w stopniu wyższym niż średnio w kraju w: łódzkim (o 6,3%), mazowieckim i podlaskim (po 6,0%), śląskim (o 5,8%), kujawsko-pomorskim (o 5,7%) oraz dolnośląskim (o 5,4%). Najmniej artykuły i usługi związane ze zdrowiem podrożały w województwie lubuskim (o 3,0%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu spadły w skali roku średnio o 6,8% (wobec wzrostu w I kwartale br. o 0,7% i spadku 11,0% w II kwartale br.). Niższe ceny obserwowano we wszystkich województwach. Spadek cen głębszy niż średnio w kraju zanotowano w województwach: lubuskim (8,8%), wielkopolskim (8,5%), warmińsko-mazurskim (8,2%), zachodniopomorskim (8,0%), podkarpackim (7,8%), małopolskim (7,3%) oraz podlaskim (7,1%). Ceny towarów i usług w zakresie transportu najmniej podrożały w województwie łódzkim o – 5,6%.

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Mapa 14. Ceny w zakresie transportu w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 14. Prices of transport in the 3rd quarter of 2020 changes to the same period of the previous year

W III kwartale br. ceny związane z **rekreacją i kulturą** wzrosły w skali roku o 2,7% (wobec 2,8% w analogicznym kwartale ub. roku). Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach od 2,1% w lubelskim i pomorskim do 4,6% w opolskim, przy czym w 13 województwach notowano wzrost wyższy niż średnio w kraju.

Wzrost cen towarów i usług związanych z **edukacją** wyniósł w skali roku 5,8% i był wyższy niż w poprzednich kwartałach br. roku. Wzrost cen, w województwach kształtował się od 3,6% w podlaskim i zachodniopomorskim do 10,4% w warmińsko-mazurskim,.

W porównaniu z poprzednim kwartałem, wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale br. wyniósł 0,1%. Wzrost cen obserwowano w 12 województwach, a w stopniu wyższym niż przeciętnie w: świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 0,4%), małopolskim, podlaskim i śląskim (po 0,3%) oraz wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 0,2%). W województwach lubelskim i mazowieckim ceny pozostały na podobnym poziomie jak w poprzednim kwartale, natomiast w kujawsko-pomorskim i łódzkim zanotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych odpowiednio o 0,1% i 0,2%.

W porównaniu z poprzednim kwartałem br. wzrosły m.in. ceny artykułów i usług związanych z transportem (o 2,9%) oraz w zakresie rekreacji i kultury, a także związane z edukacją (po 1,6%). Odnotowano natomiast spadek cen odzieży i obuwia (o 2,9%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,3%).

Budownictwo mieszkaniowe

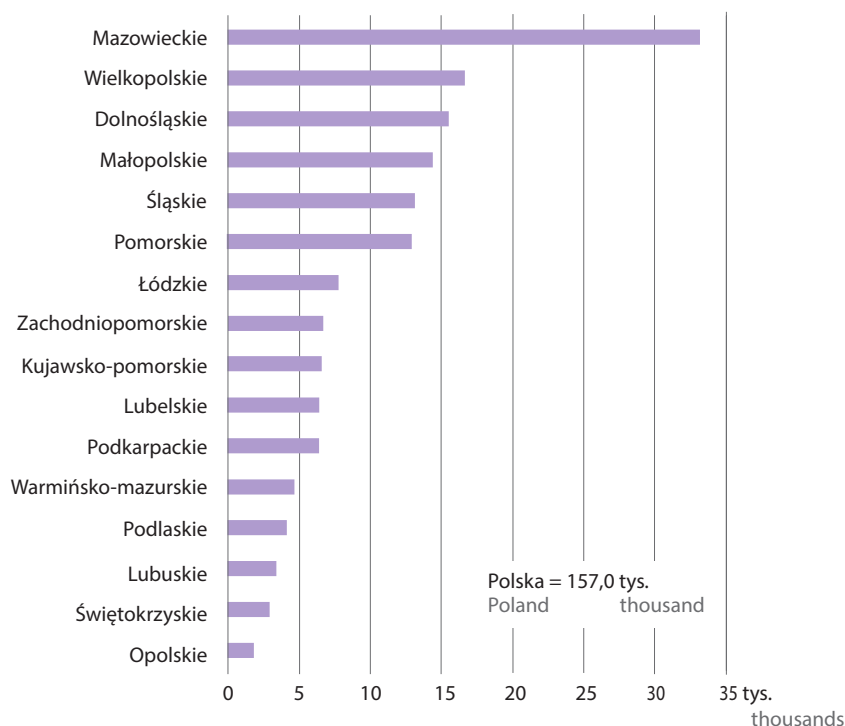
Residential construction

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w ub. roku. Wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz w budownictwie indywidualnym; spadek wystąpił w budownictwie spółdzielczym. Mniej było mieszkań na których budowę wydano pozwolenia.

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **oddano do użytkowania** 157,0 tys. mieszkań, tj. o 7,7% więcej niż w analogicznym okresie 2019 r. (przed rokiem wzrost o 12,3%). Wzrost wystąpił w 14 województwach, największy w śląskim (34,7%), a następnie w: lubelskim (28,1%), lubuskim (20,9%), kujawsko-pomorskim (13,3%) oraz mazowieckim i świętokrzyskim (po 9,9%). Najmniejszy wzrost zanotowano w podlaskim (0,3%) i wielkopolskim (2,2%). W województwach małopolskim i podkarpackim liczba mieszkań oddanych do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem odpowiednio o 6,4% i 3,1%.

Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w województwach: mazowieckim, wielkopolskim, dolnośląskim, małopolskim, śląskimi, pomorskim, co stanowiło łącznie blisko 70% ogółu oddanych mieszkań w kraju.

Wykres 13. Mieszkania oddane do użytkowania okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 13. Dwelling completed in I–III quarter of 2020

Na wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania wpłynął wzrost mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 11,6% do 101,7 tys.), w tym największy w województwie śląskim (o 73,3%). Zwiększyła się również liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie indywidualnym (o 5,7% do 52,6 tys.), w tym w największym stopniu w województwie warmińsko-mazurskim (o 13,9%). Mniej w skali roku oddano mieszkań w budownictwie spółdzielczym (995 wobec 1511); w województwach: małopolskim (316 szt.), lubelskim (157), podkarpackim (139), dolnośląskim (101), podlaskim (90), pomorskim (42), lubuskim i mazowieckim (po 40), zachodniopomorskim (33), kujawsko-pomorskim (19) oraz śląskim (18).

W ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (z 62,5% do 64,8%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (z 34,2% do 33,5%) i budownictwa spółdzielczego (z 1,0% do 0,6%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 88,6 m² (przed rokiem 89,5 m²). Największe mieszkania budowano w województwach: opolskim (115,1 m²), podkarpackim (108,5 m²), podlaskim (101,0 m²), świętokrzyskim (98,9 m²) i śląskim (95,3 m²), a najmniejsze w: zachodniopomorskim (76,3 m²), pomorskim (80,9 m²), dolnośląskim (81,0 m²), warmińsko-mazurskim (82,3 m²) i mazowieckim (82,9 m²). W budownictwie spółdzielczym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 50,8 m², a w budownictwie indywidualnym – 143,3 m².

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **wydano pozwolenia na budowę** 192,4 tys. mieszkań, tj. o 4,4% mniej niż w 2019 r. Spadek odnotowano w 10 województwach od 21,0% w opolskim do 0,1% w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w kujawsko-pomorskim (o 37,4%), a następnie w lubuskim (o 23,3%), świętokrzyskim (o 7,1%), śląskim (o 5,1%), podlaskim (o 4,5%) i warmińsko-mazurskim (o 0,3%). W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych w I półroczu 2020 r. wydano pozwolenia na budowę 75,1 tys. mieszkań; najwięcej w mazowieckim, a najmniej w opolskim.

Przemysł i budownictwo Industry and construction

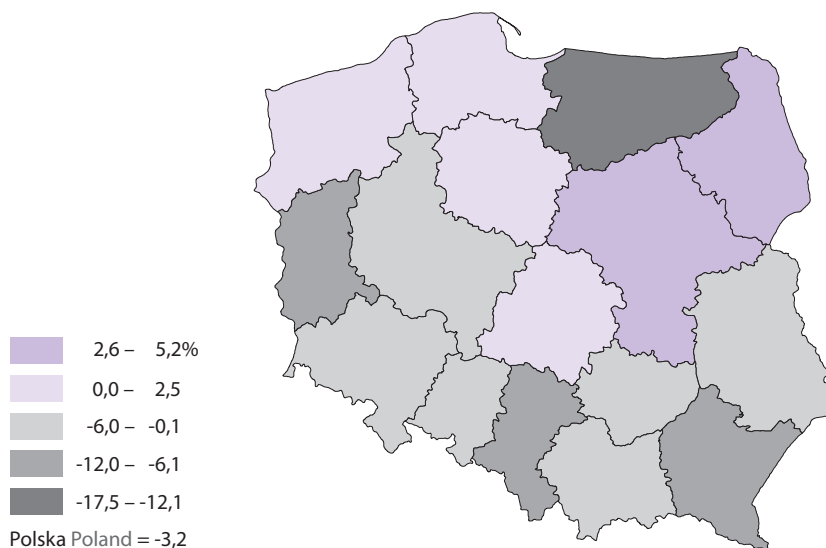
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. była o 3,2% mniejsza niż w analogicznym okresie 2019 r. (przed rokiem notowano wzrost o 4,5%).

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku o 1,6% wyższa (wobec wzrostu o 11,9% w analogicznym okresie 2019 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. była o 3,2% niższa niż w analogicznym okresie 2019 r. (przed rokiem wzrost o 4,5%). Spadek odnotowano w 10 województwach, w 5 poniżej średniej krajowej; najgłębszy – w warmińsko-mazurskim (o 17,5%), a następnie w śląskim (o 12,0%), najmniejszy – w dolnośląskim (o 1,0%). Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wystąpił w województwach: podlaskim (o 5,2%), mazowieckim (o 4,9%), kujawsko-pomorskim (o 1,2%), łódzkim (o 0,9%), pomorskim (o 0,7%) oraz zachodniopomorskim (o 0,6%).

Mapa 15. Produkcja sprzedana przemysłu w okresie I–III kwartał 2020 r. (ceny stałe; I–III kwartał 2019=100)

Map 15. Sold production of industry in I–III quarter of 2020 (constant prices; I–III quarter of 2019=100)

Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 1,8%), w tym najgłębszy spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 10,3%), gdzie odnotowano również najgłębszy spadek produkcji. Wzrost odnotowano w 3 województwach, największy w mazowieckim (o 2,2%), w którym produkcja sprzedana przemysłu również wzrosła (o 4,9%), a następnie w świętokrzyskim i podlaskim (odpowiednio o 1,8% i 0,7%).

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) w okresie styczeń–wrzesień br. była o 1,6% wyższa w porównaniu z ub. rokiem (kiedy odnotowano wzrost o 11,9%). Zwiększenie odnotowano w 7 województwach, największe w warmińsko-mazurskim (o 31,6%, wobec jedyne spadku o 11,5% przed rokiem), a następnie w łódzkim i małopolskim (odpowiednio o 18,9% i o 16,6% wobec 11,9% i 10,7% w ub. roku). W pozostałych województwach wystąpił spadek wartości sprzedanej budownictwa od 8,1% w świętokrzyskim (wobec wzrostu w ubiegłym roku o 34,7%) do 0,6% w lubelskim (przed rokiem wzrost o 25,5%).

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 0,6%), notowane w 9 województwach. Największy wzrost wystąpił w województwie lubelskim (o 4,6%), w którym odnotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 0,6%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie wystąpił w opolskim (o 3,4%), w którym po świętokrzyskim i zachodniopomorskim wystąpił największy spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 4,4%).

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (46,7%) oraz ponad połowę budownictwa (51,9%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

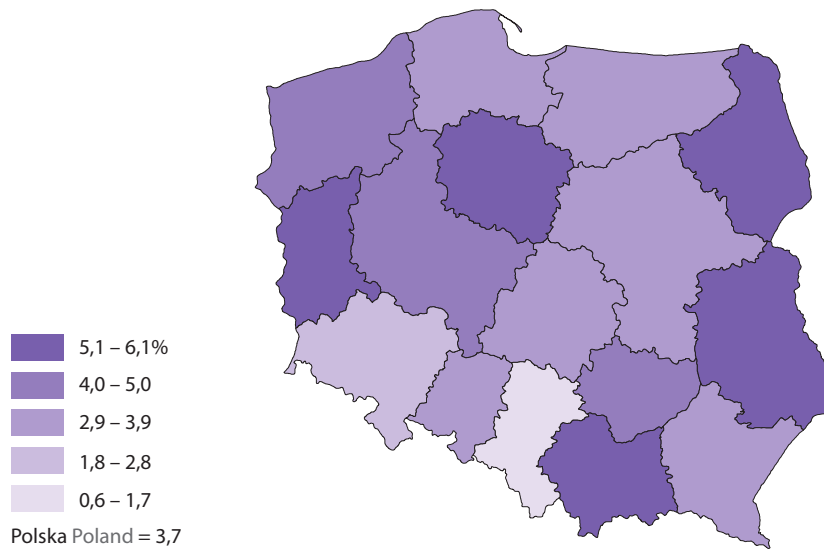
Wyniki finansowe przedsiębiorstw

Financial results of enterprises

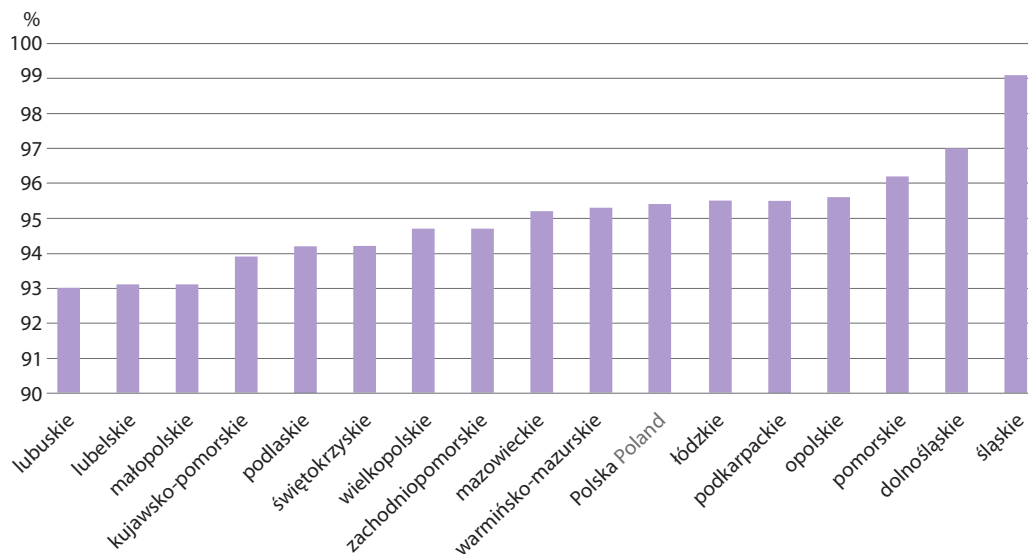
W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były niższe od notowanych w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Przychody z całokształtu działalności obniżyły się w większym stopniu niż koszty ich uzyskania (spadek odpowiednio o 4,1% wobec 3,8%), co wpłynęło na pogorszenie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Wskaźnik poziomu kosztów wzrósł z 95,1% do 95,4%. Zmniejszył się wskaźnik rentowności obrotu brutto z 4,9% do 4,6% oraz netto z 4,0% do 3,7%. Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto wzrósł nieznacznie z 4,7% do 4,8%. Wynik finansowy netto zmniejszył się o 11,4% (wzrost zysku netto o 4,4%, wzrost straty netto o 90,1%), przy spadku o 3,2% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Zwiększył się udział jednostek rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 0,1 p. proc. do 77,9%). Udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej zmniejszył się (o 7,8 p. proc. do 77,4%).

Mapa 16. Wskaźnik rentowności obrotu netto w okresie I–III kwartał 2020 r.
Map 16. Net turnover profitability rate in I–III quarter of 2020

Wykres 14. Wskaźnik poziomu kosztów w okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 14. Cost level indicator in I–III quarter of 2020

Polepszenie wskaźnika poziomu kosztów odnotowano w 9 województwach, było to wynikiem szybszego wzrostu **przychodów z całokształtu działalności** niż **kosztów ich uzyskania** (łódzkie i podlaskie) lub wolniejszego spadku kosztów uzyskania przychodów niż przychodów (kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie).

Wynik finansowy brutto badanych przedsiębiorstw zmniejszył się o 10,0% w skali roku do 104314,0 mln zł (zysk brutto 138925,7 mln zł, strata brutto 34611,7 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** zmniejszyły się o 616,1 mln zł do poziomu 18866,7 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 85447,3 mln zł (zysk netto 119190,1 mln zł, strata netto 33742,8 mln zł), wobec 96449,8 mln zł w styczeń–wrzesień 2019 r.

Polepszenie wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 8 województwach, w tym w 5 województwach wzrost wyniku finansowego netto był większy niż wyniku finansowego brutto. W województwie wielkopolskim wynik finansowy brutto pozostał na poziomie sprzed roku, natomiast nieznacznie wzrósł wynik finansowy netto. W województwie lubelskim wynik finansowy brutto zmniejszył się ale wzrósł wynik finansowy netto. W pozostałych województwach: dolnośląskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, pomorskim oraz śląskim wyniki finansowe brutto i netto były gorsze w porównaniu z okresem styczeń–wrzesień 2019 r.

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zwiększył się w skali roku o 0,1 p. proc. i wyniósł 4,8%. Poprawę wskaźnika zaobserwowano w 8 województwach, w tym największą w: lubuskim (z 4,0% do 5,6%), podlaskim (z 3,9% do 5,1%) oraz warmińsko-mazurskim (z 3,6% do 4,6%). W województwie opolskim wskaźnik nie zmienił się w skali roku i wyniósł 4,4%. W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w: śląskim, pomorskim i podkarpackim. Rozpiętość wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosła 5,7 p. proc (wobec 4,1 p. proc w analogicznym okresie 2019 r.) i wyznaczona była przez województwa śląskie (1,8%) oraz lubelskie (7,5%).

W badanych podmiotach **wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto** zmniejszyły się w skali roku po 0,3 p. proc. i wyniosły odpowiednio 4,6% i 3,7%. Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 6,1 p. proc. (od 0,9% w śląskim do 7,0% w lubuskim) i była większa niż przed rokiem (3,4 p. proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 5,5 p. proc. (wobec 2,8 p. proc. przed rokiem) i wyznaczona była również przez województwa śląskie (0,6%) oraz lubuskie (6,1%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w okresie I–III kwartał 2020 r. kształtował się następująco:

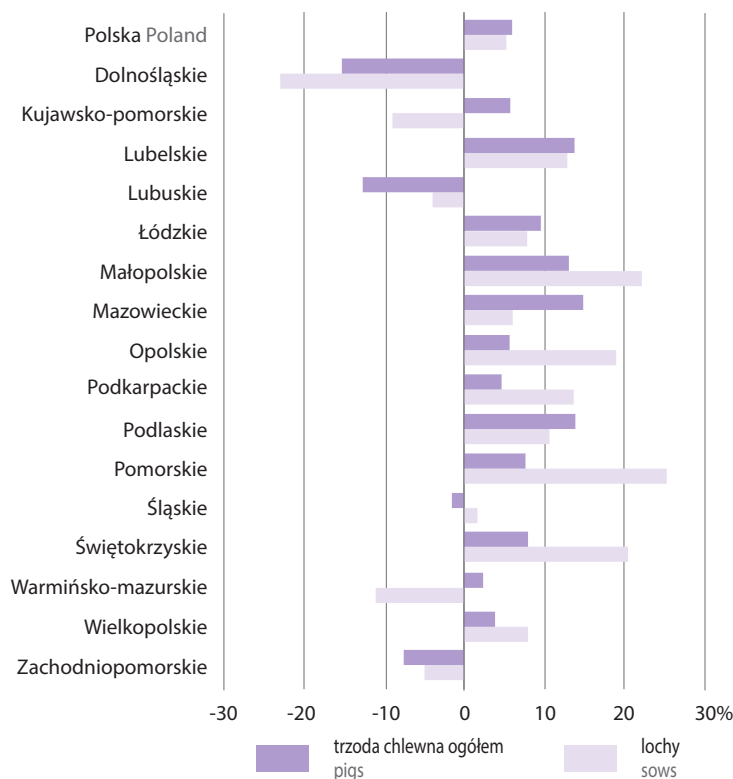
Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %		Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %	
	W liczbie jednostek ogółem In the total number of units	W przychodach z całokształtu działalności In revenues from total activity		W liczbie jednostek ogółem In the total number of units	W przychodach z całokształtu działalności In revenues from total activity
	POLSKA Poland	77,9		77,4	
Podlaskie	86,8	92,9	Opolskie	73,5	80,1
Wielkopolskie	81,7	90,6	Podkarpackie	82,1	79,9
Kujawsko-pomorskie	80,8	89,4	Świętokrzyskie	77,2	78,8
Zachodniopomorskie	79,7	89,1	Pomorskie	78,8	75,0
Warmińsko-mazurskie	80,5	86,8	Mazowieckie	74,4	74,1
Lubuskie	78,2	85,6	Dolnośląskie	73,4	73,7
Małopolskie	80,1	85,1	Łódzkie	78,8	71,5
Lubelskie	79,2	83,8	Śląskie	75,5	59,9

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się w skali roku z 85,2% do 77,4%; spadek odnotowano w 19 województwach, najgłębszy w śląskim (o 19,2 p. proc.). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w lubuskim (o 10,3 pkt. Proc.). Nieznacznie zwiększył się ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 77,8% do 77,9%. Wzrost odnotowano w 9 województwach, w największym stopniu w podlaskim (o 5,2 p. proc.). W województwie lubuskim udział podmiotów rentownych utrzymał się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych wystąpił spadek. Najgłębszy w opolskim (o 2,9 p. proc.).

We wrześniu br. średnie ceny pszenicy, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, były wyższe w skupie a niższe na targowiskach. Wyższe na obu rynkach były ceny kukurydzy, natomiast niższe żyta i ziemniaków. W ujęciu rocznym mniej płacono w skupie za żywiec wieprzowy i drobiowy, a więcej za żywiec wołowy i mleko krowie. Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w czerwcu 2020 r., wskazują na wzrost w skali roku liczebności stada trzody chlewnej i niewielki spadek stada bydła.

Według wyników reprezentacyjnego badania **pogłowia trzody chlewnej** przeprowadzonego w czerwcu 2020 r. (według stanu w dniu 1 czerwca), pogłowie trzody chlewnej liczyło 11432,6 tys. sztuk i w skali roku było większe o 6,0%. Wzrost pogłowia wystąpił we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych trzody chlewnej, w tym najbardziej w przypadku warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 8,8%).

Wykres 15. Trzoda chlewna w 2020 r.
stan w czerwcu; wzrost/spadek w skali roku w %
Chart 15. Pigs in 2020
as of June; year-on-year increase/decrease in %

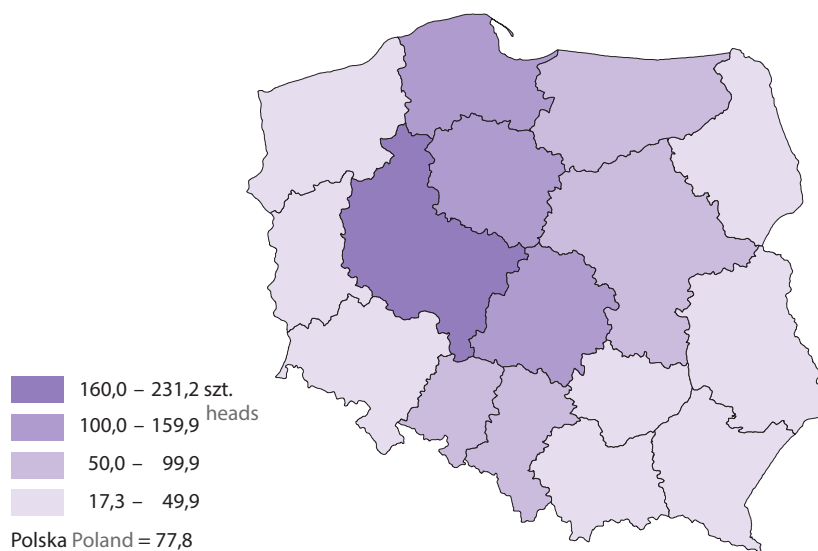
W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w czerwcu 2020 r. wynosił: prosięta o wadze do 20 kg – 21,8%, warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 29,0%, trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na ubój – 42,2%, trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na chów – 7,1% (w tym lochy na chów razem – 7,0%). W ujęciu rocznym liczebność trzody chlewnej zwiększyła się w 12 województwach, w granicach od 2,4% w warmińsko-mazurskim do 14,9% w mazowieckim. W pozostałych województwach wystąpił spadek pogłowia trzody, w tym najgłębszy obserwowano w dolnośląskim (15,2%). Ponad 67% krajowego pogłowia trzody chlewnej znajdowało się na terenach czterech województw: wielkopolskiego, mazowieckiego, łódzkiego i kujawsko-pomorskiego (odpowiednio: 35,6%, 11,2%, 10,7% i 9,8%). Najmniej trzody notowano w lubuskim (1,0% krajowego pogłowia), podkarpackim i małopolskim (po 1,2%), dolnośląskim (1,4%) oraz świętokrzyskim i śląskim (po 1,7%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowiu trzody chlewnej kształtował się od 2,0% w zachodniopomorskim do 7,3% w pomorskim.

Mapa 17. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych^a w 2020 r.

Map 17.

stan w czerwcu

Stocking of pigs per 100 ha of agricultural land^a in 2020 as of June

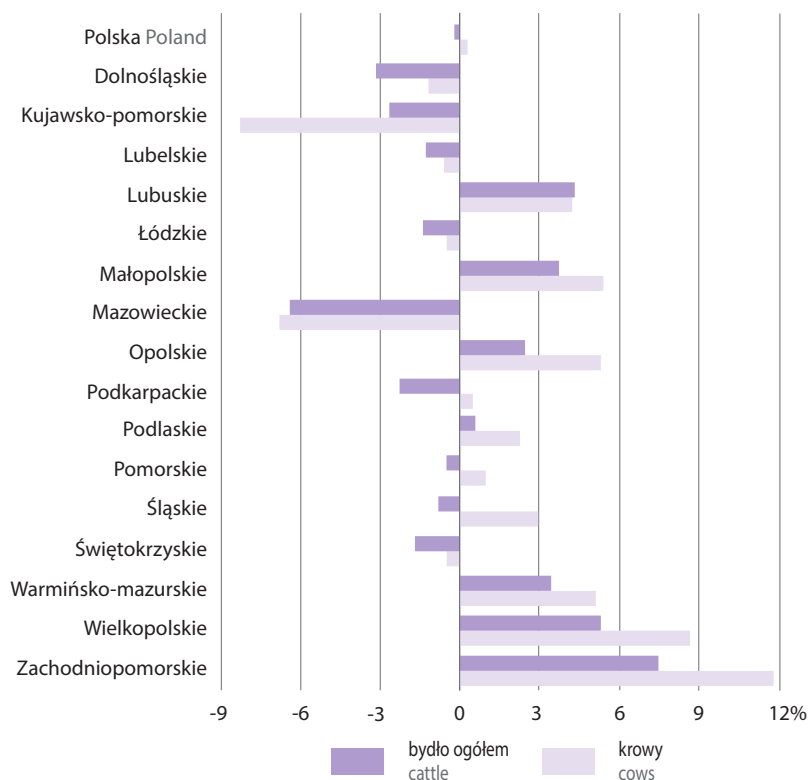

^a Użytki rolne według stanu w czerwcu 2019 r.
^a Agricultural land as of June 2019.

Pogłowie loch na chów, których wielkość określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, ukształtowało się na poziomie niższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W porównaniu z czerwcem 2019 r. stado loch na chów zwiększyło się o 5,3% do poziomu 794,8 tys. sztuk. Wzrost obserwowano w 11 województwach, przy czym większy niż 10% wystąpił w 7 województwach, w granicach od 10,7% w podlaskim do 25,3% w pomorskim. Natomiast najgłębszy spadek loch na chów notowano w dolnośląskim (22,9%) i warmińsko-mazurskim (11,0%).

Według wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w czerwcu 2020 r. **pogłowie bydła** liczyło 6343,7 tys. szt., wykazując spadek w skali roku o 0,2%. Zmniejszenie liczebności stada bydła ogółem wynikało ze spadku pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku w ujęciu rocznym o 2,4%. Natomiast liczebność młodego bydła w wieku 1-2 lat zwiększyła się o 1,6%.

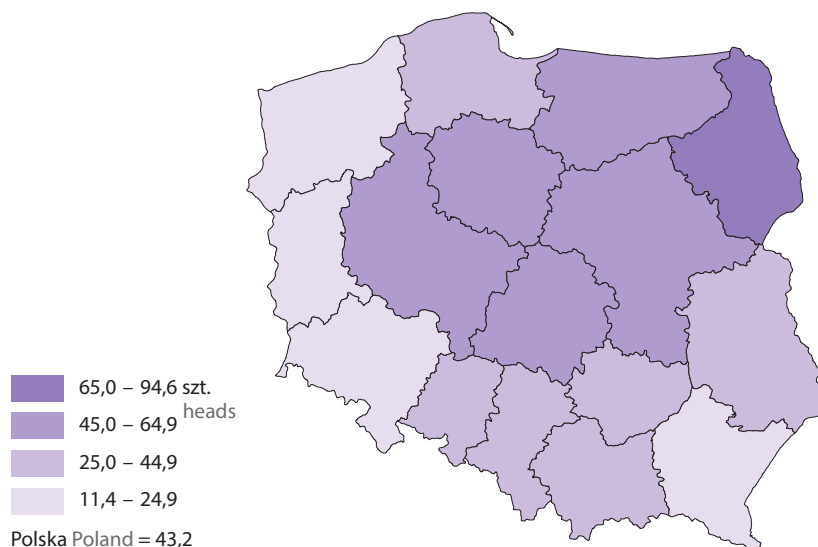
Wykres 16. Bydło w 2020 r.
 stan w czerwcu; wzrost/spadek w skali roku w %
 Chart 16. Cattle in 2020
 as of June; year-on-year increase/decrease in %

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w czerwcu 2020 r. wynosił: cielęta w wieku poniżej 1 roku – 27,3%, młode bydło w wieku 1–2 lat – 28,3%, krowy – 38,9%, pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej – 5,5%. W ujęciu rocznym liczebność bydła zmniejszyła się w 9 województwach, w granicach od 0,5% w pomorskim do 6,5% w mazowieckim. W pozostałych województwach notowano wzrost stada bydła, w tym największy obserwowano w zachodniopomorskim (7,6%). Podobnie jak w poprzednich okresach, największy udział w krajowym pogłowie bydła miały województwa: mazowieckie (18,2%), wielkopolskie (17,5%) i podlaskie (16,2%). Najmniej bydła (poniżej 2% krajowego pogłowia) notowano w podkarpackim i lubuskim (po 1,2%) oraz dolnośląskim (1,6%) i zachodniopomorskim (1,8%). W pozostałych województwach udziały w krajowym pogłowie bydła kształtowały się od 2,0% w opolskim i śląskim do 8,2% w kujawsko-pomorskim.

Mapa 18. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych^a w 2020 r. stan w czerwcu

Map 18. Stocking of cattle per 100 ha of agricultural land^a in 2020 as of June

a Użytki rolne według stanu w czerwcu 2019 r.
a Agricultural land as of June 2019.

W czerwcu br. pogłowie krów liczyło 2468,1 tys. szt. i było o 0,3% wyższe niż przed rokiem. Wzrost liczebności krów obserwowano w 10 województwach, w granicach od 0,5% w podkarpackim do 11,8% w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek stada krów, w tym najgłębszy w kujawsko-pomorskim (8,4%) i mazowieckim (6,9%). Ponad połowa krajowego pogłowia krów, znajdowała się na terenach województw: mazowieckiego, podlaskiego i wielkopolskiego (odpowiednio: 21,1%, 18,9% i 13,0%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowiu krów kształtował się od 1,3% w lubuskim do 8,5% w warmińsko-mazurskim.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w czerwcu 2020 r. **pogłowie owiec** ogółem wynosiło 290,7 tys. szt. i było większe o 6,5% od stanu notowanego w czerwcu 2019 r. Natomiast populacja maciorków owczych zmniejszyła się w skali roku o 0,9% do poziomu 156,8 tys. szt. Wzrost pogłowia owiec obserwowano w 11 województwach, w granicach od 1,1% w podlaskim do 16,2% w lubuskim. W województwie lubelskim stado owiec pozostało na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach obserwowano spadek. Ponad 40% krajowego pogłowia owiec notowano na terenie dwóch województw: małopolskiego (30,1%) i podlaskiego (10,3%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowiu owiec kształtował się od 0,8% w opolskim do 8,4% w wielkopolskim. Obsada owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych (użytki rolne wg stanu w czerwcu 2019 r.) średnio w kraju wyniosła 2,0 szt. Najwyższą notowano w małopolskim (15,3 szt.), natomiast w pozostałych województwach obsada owiec kształtowała się w granicach od 0,4 szt. w opolskim do 3,4 szt. w podkarpackim.

We wrześniu br. **na targowiskach** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 84,86 zł, tj. o 4,5% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek cen obserwowano w 13 województwach (spośród 15 badanych) w granicach od 0,2% w śląskim do 11,2% w podlaskim. W ujęciu rocznym wyższe ceny pszenicy były na targowiskach w podkarpackim (o 1,8%) i świętokrzyskim (o 1,0%). W 9 województwach za 1 dt pszenicy płacono więcej niż przeciętnie w kraju. Najwyższe ceny notowano na targowiskach w podkarpackim (96,83 zł za 1 dt) i dolnośląskim (96,25 zł), a najniższe w świętokrzyskim (77,57 zł) i lubelskim (79,52 zł).

We wrześniu 2020 r. **w skupie** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 71,38 zł, tj. o 8,1% więcej niż we wrześniu ub. roku. Średnie ceny skupu pszenicy w 5 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju; najwięcej za 1 dt pszenicy płacono w zachodniopomorskim (76,57 zł), a najmniej – w podkarpackim (65,72 zł), ślą-

skim (67,32 zł) i małopolskim (67,75 zł). W skali roku wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 3,2% w świętokrzyskim do 12,7% w zachodniopomorskim.

Za 1 dt **żyta na targowiskach** we wrześniu br. płacono średnio 66,26 zł, tj. o 8,4% mniej niż przed rokiem. W 7 województwach (spośród 13 badanych) przeciętne ceny żyta za 1 dt były wyższe od średniej w kraju, a najwyższe odnotowano w podkarpackim (85,24 zł) i wielkopolskim (83,04 zł). Najmniej za 1 dt żyta płacono w podlaskim (55,37 zł), warmińsko-mazurskim (56,67 zł) i mazowieckim (57,90 zł). Spadek cen obserwowano w 8 województwach (spośród 11 badanych) w granicach od 20,3% w podlaskim do 1,2% w lubelskim. W skali roku wyższe ceny żyta notowano na targowiskach w podkarpackim (o 6,2%), kujawsko-pomorskim (o 5,8%) i wielkopolskim (o 3,0%).

We wrześniu br. za 1 dt **żyta w skupie** płacono średnio 56,21 zł, tj. o 0,9% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Spośród 15 badanych województw przeciętne ceny skupu żyta były wyższe od średniej krajowej w śląskim (62,32 zł), zachodniopomorskim (61,62 zł) i lubuskim (60,56 zł). W pozostałych województwach cena skupu żyta kształtowała się od 45,08 zł w podkarpackim do 55,00 zł w pomorskim i świętokrzyskim. W porównaniu z wrześniem 2019 r. ceny żyta w skupie we wrześniu 2020 r. były niższe w 11 województwach (spośród 15 badanych), w granicach od 18,3% w mazowieckim do 0,3% w lubelskim. W ujęciu rocznym więcej za żyto w skupie płacono w śląskim (o 9,9%), zachodniopomorskim (o 4,3%) i lubuskim (o 2,0%).

Za 1 dt **ziarna kukurydzy na targowiskach** we wrześniu br. płacono średnio 104,67 zł, tj. o 4,5% więcej niż przed rokiem. W 5 województwach (spośród 14 badanych) przeciętne ceny kukurydzy za 1 dt były wyższe od średniej w kraju, a najwyższe odnotowano w pomorskim (140,00 zł) i lubuskim (123,00 zł). Najmniej za 1 dt kukurydzy płacono w małopolskim (99,19 zł) oraz w dolnośląskimi warmińsko-mazurskim (po 100,00 zł). Wzrost cen obserwowano w 10 województwach (spośród 11 badanych) w granicach od 0,6% w świętokrzyskim do 10,8% w mazowieckim. W skali roku niższe ceny ziarna kukurydzy notowano na targowiskach w wielkopolskim (o 3,5%).

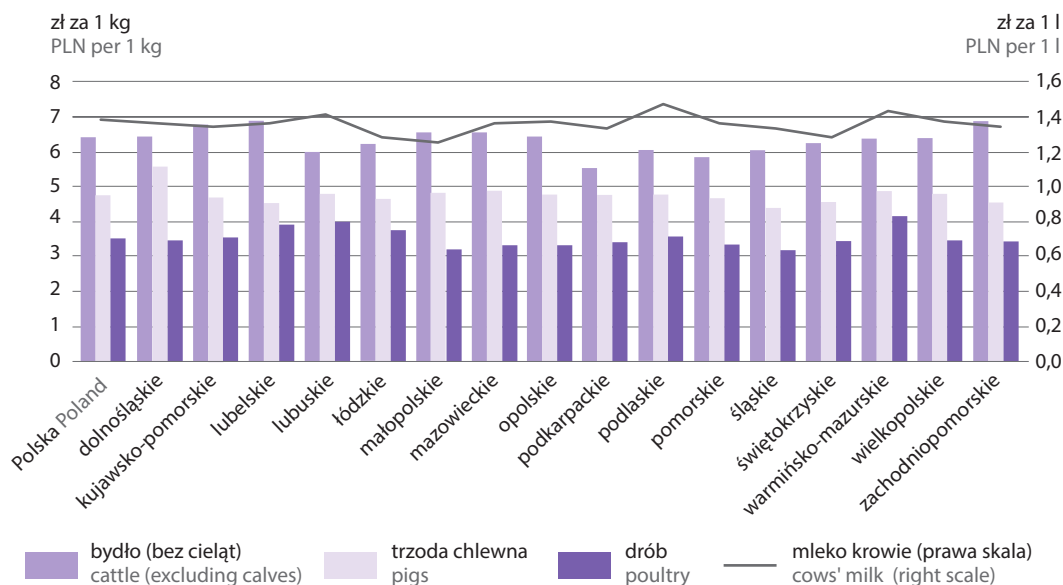
We wrześniu br. za 1 dt **ziarna kukurydzy w skupie** płacono średnio 81,36 zł, tj. o 29,2% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W 8 województwach przeciętne ceny skupu **ziarna kukurydzy** były wyższe od średniej krajowej, a najwyższe odnotowano w zachodniopomorskim (91,14 zł) i podlaskim (90,09 zł). Najmniej za kukurydżę w skupie płacono w opolskim (58,04 zł za 1 dt) i lubuskim (66,43 zł). W porównaniu z wrześniem 2019 r. ceny kukurydzy w skupie były wyższe we wszystkich województwach, w granicach od 3,9% w opolskim i lubuskim do 78,1% w zachodniopomorskim.

Na **targowiskach za ziemniaki jadalne** (późne) we wrześniu 2020 r. płacono średnio 111,36 zł za 1 dt, tj. o 50,7% mniej niż we wrześniu ub. roku. W 9 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w lubuskim (145,63 zł za 1 dt), zachodniopomorskim (138,85 zł) i dolnośląskim (131,94 zł), a najmniej – w świętokrzyskim (79,57 zł za 1 dt), łódzkim (95,58 zł) i małopolskim (95,59 zł). W porównaniu z wrześniem 2019 r. ceny ziemniaków w na targowiskach były niższe we wszystkich województwach, w granicach od 63,1% w świętokrzyskim do 42,7% w zachodniopomorskim.

We wrześniu br. **w skupie** przeciętna cena **ziemniaków ogółem** kształtowała się na poziomie 32,48 zł za 1 dt i w skali roku była mniejsza o 23,0%. W 8 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki w skupie płacono w opolskim (49,56 zł za 1 dt) i śląskim (47,80 zł), a najmniej – w zachodniopomorskim (24,63 zł za 1 dt) i lubelskim (27,93 zł). Spadek cen obserwowano w 15 województwach, w granicach od 60,5% w świętokrzyskim do 1,5% w warmińsko-mazurskim. W skali roku więcej za ziemniaki w skupie płacono w opolskim (o 6,0%).

We wrześniu 2020 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w **skupie** płacono średnio 6,40 zł, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem. W 7 województwach przeciętne ceny skupu były wyższe od średniej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 5,52 zł w podkarpackim do 6,87 zł w lubelskim. Wzrost cen obserwowano w 13 województwach, w granicach od 1,8% w lubuskim do 13,3% warmińsko-mazurskim. W skali roku średnie ceny żywca wołowego były niższe w podkarpackim (o 2,7%) i lubelskim (o 0,3%). W świętokrzyskim pozostawały na poziomie sprzed roku.

Wykres 17. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego i mleka we wrześniu 2020 r
 Chart 17. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk in September of 2020

Średnia cena **skupu żywca rzeźnego wieprzowego** we wrześniu 2020 r. wynosiła 4,74 zł za 1 kg i była znacznie niższa (o 20,1%) niż we wrześniu 2019 r. (wobec wzrostu przed rokiem o 26,7%) W 9 województwach przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od średniej krajowej, a najwyższe zanotowano w dolnośląskim (5,56 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono w śląskim (4,38 zł). W skali roku spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 26,2% w lubuskim do 15,3% w dolnośląskim.

We wrześniu 2020 r. za 1 kg **żywca drobiowego w skupie** płacono mniej niż przed rokiem (o 12,6%). Spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 26,9% w łódzkim do 4,3% w małopolskim. Przeciętna cena skupu tego surowca wynosiła 3,51 zł za 1 kg. W 6 województwach średnie ceny skupu były wyższe od przeciętnej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca drobiowego kształtowała się od 3,18 zł w śląskim do 4,15 zł w warmińsko-mazurskim.

We wrześniu br. średnia cena **skupu mleka krowiego** za 1 l wynosiła 1,38 zł, tj. o 5,3% więcej niż przed rokiem. Rozpiętość cen skupu mleka za 1 l wynosiła od 1,25 zł w małopolskim do 1,47 zł w podlaskim. Oprócz województwa podlaskiego, średnie ceny skupu wyższe od przeciętnej w kraju, notowano w warmińsko-mazurskim i lubuskim. W ujęciu rocznym wzrost cen skupu mleka obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 0,8% w podkarpackim do 7,5% w warmińsko-mazurskim.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
  - 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  - 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  - 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki ma-

gazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2016 r. przyjęto ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Oznaczenia sekcji	Opis	Stosowane skróty
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca

16. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.
2. Data are presented according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item **"Industry"** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the **enterprise method**.
5. Data are compiled in accordance with to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
  - a) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  - b) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  - c) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays** and **newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section "Agriculture, forestry and fishing" and "Financial and insurance activities"), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of "enterprise" – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15th March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and

support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. As constant prices since 2016 were adopted – 2015 constant prices (2015 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

13. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

Section marking	Description	Abbreviations
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Trade; repair of motor vehicles
I	Accommodation and food service activities	Accommodation and catering

16. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.